Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 228 (8.170) ◆ 1992 йил 19 ноябрь, пайшанба ◆ Нархи 3 сўм.

Ўзбекистон—Хитой: ҳамкорлик қирралари

ДЎСТОНА ТАШРИФ БОШЛАНДИ

18 ноябрь куни Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг аъзоси, Ташқи ишлар вазири Цянь Цичэнь Ўзбекистон Республикасига расмий ташриф буюрди.

Икки мамлакат давлат байроқлари ҳилпираб турган пойтахт тайёрагоҳида Хитой ташқи сиёсат маҳкамаси бошлиғини Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат котиби Р. Ражабов, Ташқи ишлар вазири У. Абдураззоқов ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида Хитой Халқ Республикасининг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси Гуань Хэнгуан, элчихонанинг масъул ходимлари бор эди.

(ЎзА).

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА СУҲБАТ

Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов мамлакатимизга расмий дўстона ташриф буюрган Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг аъзоси, ташқи ишлар вазири Цянь Цичэнни 18 ноябрь куни қабул қилди.

Суҳбат ошкоралик ва хайрхоҳлик руҳида ўтди. Ташқи сиёсатнинг айрим масалалари, Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримовнинг ХХРга ташрифи чоғида эришилган аҳдномаларга мувофиқ икки томонлама ҳамкорликни ривожлантириш истиқболлари, шунингдек иккала томонни қизиқтирадиган бошқа муаммолар муҳокама қилинди.

* * *

Шу куни ташқи ишлар вазирлигида суҳбат бўлиб ўтди, суҳбатда ХХР Давлат кенгашининг аъзоси, ташқи ишлар вазири Цянь Цичень ва Ўзбекистон Республикасининг ташқи ишлар вазири У. Абдураззоқов иштирок этдилар.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

УЗБЕКИСТОН СУВ ХУЖАЛИГИ ҚУРИЛИШИ («УЗСУВҚУРИЛИШ») ДАВЛАТ КОНЦЕРНИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТУҒРИСИДА

Бозор муносабатларини рўёбга чиқариш шароитида республиканинг сув хўжалиги ташкилотларига қулай шарт-шароит яратиш, уларнинг тижорат-тадбиркорлик фаолиятини кучайтириш, қуйи таркибий бўғинмаларга кўпроқ мустақиллик бериш ва тармоқни бошқаришни такомиллаштириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Сув хўжалиги қурилиши Давлат комитети тугатилсин.

Ўзбекистон Республикаси Сув хўжалиги қурилиши Давлат комитети тизимидаги бирлашмалар, трестлар, корхоналар ва ташкилотларнинг мавжуд қонунларга мувофиқ Ўзбекистон Сув хўжалиги қурилиши («Ўзсувқурилиш») Давлат концернини ташкил этиш тўғрисидаги таклифи қабўл қилинсин.

Белгилаб қўйилсинки:

«Ўзсувқурилиш» концерни Ўзбекистон Республикасининг тугатилган сув хўжалиги қурилиши Давлат комитетининг ҳуқуқий вориси бўлиб, ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикасининг қонунларига ҳамда концерннинг вазирлар маҳкамаси билан келишиб олинган низомига амал қилади;

қишлоқ хўжалик маҳсулотини етиштириш ва қайта ишлаш масалалари ҳамда мелиорация, қишлоқ хўжалиги ва саноат-фуқаро иншоотларини қуриш юзасидан буюртмачи вазифалари «Ўзсувқурилиш» концернидан кимга тегишлилигига қараб Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлигига ҳамда Мелиорация ва сув хўжалиги вазирлигига ўтказилади;

«Ўзсувқурилиш» концерни таркибига кирувчи бирлашмалар, трестлар, корхоналар ва ташкилотлар ўз хўжалик мустақиллигини ва юридик шахслар ҳуқуқларини сақлаб қоладилар, меҳнат жамоалари фикрини ва иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқлигини ҳисобга олиб, ўз ваколатлари ва вазифаларининг бир қисмини, жумладан давлат топшириқларини бажариш, марказлаштирилган тарзда ажратиладиган молиявий, моддий-техникавий ресурслар ва капитал маблағларни олиш масалалари юзасидан бошқа вазирликлар ва идоралар билан ўзаро муносабатларда уларнинг манфаатларини ифодалашни ихтиёрий равишда «Ўзсувқурилиш» концернига топширади.

2. «Ўзсувқурилиш» Ўзбекистон давлат концерни фаолиятининг асосий вазифалари ва йўналишлари:

концерн таркибига кирувчи қурилиш, саноат корхоналарининг, илмий ва лойиҳа ташкилотлари ҳамда муассасаларининг фаолиятини мувофиқлаштириш;

Орол ва Оролбўйи муаммоларига доир амалий тадбирларни амалга ошириш;

давлат, кооператив, фермер ташкилотлари ҳамда бошқа ташкилотлар ва корхоналарнинг буюртмаси асосида сув хўжалиги ва саноат-фуқаро қурилиши, йирик гидротехник иншоотлар ва сув оқизиладиган зовурлар барпо этиш;

бинокорлик буюмлари, конструкциялари ва материалларини, қурилиш техникасининг айрим турларини, машина ва ускуналарни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш;

қўриқ районлар ва Қорақалпоғистон Республикасининг қишлоқ аҳолисини ичимли сув билан таъминлашга оид ишлар туркумини амалга ошириш, магистрал қувурлар ҳамда хўжалик—ичимли сув билан таъминлаш тизимларини қуриш ва такомиллаштириш;

Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига кирувчи давлатларда ва чет элларда ўзаро фойдали ташқи иқтисодий алоқаларни ривожлантириш, хорижий фирмалар билан биргаликда корхоналар ташкил этиш, сув хўжалиги ишлари ҳамда саноат-фуқаро қурилишини олиб бориш;

концернга кирувчи корхоналар ва ташкилотларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, республика давлат бошқаруви идораларида ва чет элларда уларнинг умумий манфаатларини ифодалашдан иборат деб белгилансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси 10 кун муддат ичида «Ўзсувқурилиш» концерни фаолиятини ташкил этиш масалаларига доир қарор қабул қилсин, унинг таркибини ва низомини тасдиқласин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1992 йил 18 ноябрь.

Янги мавсумга бағишланади

КЕЙИНГИ йилларда ўзбек бастакорлари қатор йирик мусиқалар яратиб, мухлисларни мамнун этдилар. Таниқли ижодкор М. Бафоев янги ёзган симфоник асар ҳам кўпчиликка манзур бўлди. Бу асар ўзининг оҳангларга бойлиги билан ҳам тинглловчида завқ-шавқ уйғотади.

Бастакорлардан М. Тожиев ва Н. Ғиёсов басталаган йирик мусиқа асарлари ҳам ижобий баҳо олди. Ана шу учала мусиқа яқинда Ўзбекистон миллий симфоник оркестри концерт дастуридан ўрин олди. Бу қизиқарли томоша Ўзбекистон Давлат филармониясининг янги концерт мавсуми очилиши кунида ижро этилди.

Акром АКБАРОВ.

Чет элда намойиш этилади

ТАНИҚЛИ бастакор Н. Зокиров талайгина саҳна асарларининг муаллифи сифатида ҳам мусиқа шинавандаларига яхши таниш. Унинг опера ва балет асарлари қатор саҳналарда муваффақиятли постановка қилинган. Айниқса, санъаткорнинг машҳур сўз устаси Чингиз Айтматовнинг «Асрга татигулик кун» романи асосида ёзган балети кенг оммалашди.

Ана шу мусиқа оҳангларига бой ва жозибадор балет яқин орада қозоғистонлик томошабинларга тақдим этилади. Олмаотадаги давлат опера ва балет театри бу қизиқарли асарни постановка қилишга киришди.

Карима ЖАЛИЛОВА.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

⊙ Ўзбекистон деҳқонларининг пахта хирмони 4 миллион тоннадан ошди. Ҳозиргача тўрт вилоят, 45 район, 400 жамоа, 250 давлат хўжалиги ва 11 мингга яқин бригада пахта тайёрлаш йиллик режасини бажарди.

⊙ Фарғона вилояти пахтакорлари «оқ олтин» топшириш давлат буюртмасини бажардилар. Қабул пунктларига 404 минг тоннадан кўпроқ қимматбаҳо хом ашё етказиб берилди. Ҳар гектар ердан 29 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди.

⊙ Бухорода Исроилнинг «Эйнаб трейд инвесмент» фирмаси билан ҳамкорликда янги ёғ-мой заводи қурилмоқда. Унинг қурилишига 13 миллион доллардан кўпроқ маблағ сарфланади. Корхонанинг биринчи навбати йилига 50 минг тонна чигитни қайта ишлашга мўлжалланган. Бу ерда ишлаб чиқариладиган ёғ-мой маҳсулотлари сифати жаҳон талаби даражасида бўлади.

⊙ Ўзбекистон Марказий банки 18 ноябрдан эътиборан республика ҳудудида 1 АҚШ долларининг қиймати 448 сўм қилиб ўрнатилганлигини маълум қилди.

ҲАМДУСТЛИКДА

⊙ Кеча Тожикистон Олий Кенгашининг Хўжанд шаҳрида давом этаётган сессиясида республика Олий Кенгаши Раёсати барча аъзоларининг истеъфоси қабул қилинди. Олий Кенгаш комитетларининг раислари, шунингдек Олий Кенгаш Раисининг ўринбосари Аҳмаджон Саидов ўз вазифаларидан озод қилиндилар.

⊙ Россия Федерацияси Олий Кенгашининг кеча «Уй-жой фондини хусусийлаштириш тўғрисида»ги Қонунга киритган ўзгартиш ва қўшимчаларига мувофиқ фуқароларга уларнинг уйлари фойдали майдонидан қатъи назар бепул хусусий мулк қилиб бериладиган бўлди.

⊙ Россия ҳарбий-денгиз флоти бош қўмондонининг биринчи ўринбосари адмирал Игорь Касатонов Қора денгиз флоти ҳарбий хизматчиларига қилинган ҳужумлар натижасида қурбонлар бўлганлиги сабабли Грузия раҳбарияти, республика Ҳарбий-денгиз кучлари қўмондони ва Поти шаҳри маъмурияти раҳбарига қатъий норозилик билдирди.

⊙ Кеча Кўлоб шаҳридан 50 километр жанубда зилзила содир бўлди. Тожикистоннинг бу вилояти ҳудудида ер кўчки содир бўлганлиги, мактаб, иккита турар жой, электр подстанцияси вайронага айланганлиги ҳабар қилинади. Курбонлар йўқ.

⊙ Қозоғистоннинг Қизил Ўрда шаҳрида бўлиб ўтган кимошди савдода бир хусусий шахс маиший хизмат уйини 12 миллион сўмга сотиб олди. Бошқа бир фермер эса 35 миллион сўм тўлаб, деҳқон бозорининг эгаси бўлди.

ХОРИЖДА

⊙ Эрон пойтахти Теҳронда ЮНЕСКО томонидан уюштирилган «Марказий Осиёда фан ва маданият бўйича ҳамкорлик йўллари» мавзуидаги анжуман давом этяпти. Унда Осиё, Америка ва Европа қитъаларининг қатор мамлакатлари, шу жумладан Ўзбекистондан ҳам таниқли олимлар иштирок этмоқдалар. Анжуман эртага ўз ишини якунлаши керак.

⊙ Покистон собиқ Бош вазири Беназир Бхутто тарафдорлари ҳозирги ҳукуматга қарши норозилик юриши уюштирдилар. Олинган хабарларга кўра Беназир Бхуттонинг ўзи Равалпинди шаҳрида ҳибсга олинган.

⊙ Ироқ биринчи бор муҳандислари Бағдод яқинидаги иншоотлардан бирида ядро технологиясига оид асбоб-ускуналар яратиш устида иш олиб борганлигини тан олди. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг мутахассислари илгари бу ерда бўлганларида ана шундай хуфёна тадқиқотлар олиб борилганлигини пайқамаган эдилар.

⊙ Кеча АҚШ Президенти Билл Клинтон Оқ уйнинг собиқ эгаси Жорж Буш билан учрашди. Баъзи оммавий ахборот воситалари Билл Клинтон Жорж Бушга ўзининг маслаҳатчиси бўлишни таклиф этганлигини хабар қилдилар.

⊙ Берлинда собиқ ГДР раҳбарлари устидан давом этаётган суд жараёнида адвокат Ханс-Экхехард Плегер ақл бовар қилмайдиган шов-шув кўтарди. Эмишки, ҳозир қора курсида ўтирган Эрих Хонеккер эмас, балки унинг нусхаси бўлган одам экан. Гўё Эрих Хонеккер Чилининг Москвадаги элчихонасида бошпана топган пайтда яширинча Чилидаги қизи олдига жўнаб кетганмиш ва унинг ўрнига нусхаси бўлган одам Германия маъмурларига топширилганмиш...

«ТОШИНТЕРМ»НИНГ БОЗОРИ ЧАҚҚОН МАҲСУЛОТЛАРИ

МУСТАҚИЛ Ўзбекистонимизнинг чет эллар билан алоқа ўрнатганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Шунга қарамай бу алоқалар кундан-кунга ривожланиб бормоқда. Жумладан, Хитой билан ҳам ҳозирда бир нечта қўшма корхоналар ишлаб турибди. Шулардан бири бундан бир-икки йил муқаддам ишга тушган «Тошинтерм» қўшма корхонасидир. Айни пайтда корхонанинг маҳсулотларини нафақат республикамизда, балки хорижда ҳам олишмоқда.

Хорижий мамлакатлардан Ўзбекистонимизга ташриф буюрган сайёҳлар бу корхонанинг термосларини харид қилаётганликларининг бир неча марта гувоҳи бўламиз. Албатта, бу маҳсулотлар уларга ҳам маъқул бўлган. Бугунги кунда қўшма корхона жаҳон бозорига дадил қадамлар билан чиқиб бормоқда.

Корхона ишлаб чиқараётган маҳсулотларни асосан Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо бўлган республикаларга жўнатаяпти. Ундан ташқари хорижий мамлакатларда ҳам унинг мижозлари бор. Бу Афғонистон, Венгрия, Америка Қўшма Штатлари ва бошқа мамлакатлардир. Яна корхона термосларини олишни истаган қатор мамлакатлар бор. Ҳозир улар билан шартномалар тузиш арафасида. Булар Туркия, Покистон каби давлатлардир. Ўйлаймизки, бу мамлакатлар билан ҳам жамоа тезда олди-соттини йўлга қўйиб олади. Қўшма корхона хорижий мамлакатлар билан бўлаётган савдо-сотиқ натижасида республикамизга валюта тушумини кўпайтираяпти.

Сўнгги вақтларда корхона маҳсулотларини алмашиш усулида сотаяпти. Масалан, Афғонистонга корхона ўз термосларини сотиб, унинг ўрнига ҳар хил сифатли, халқимизга маъқул бўладиган матоларни олиб келяпти. Чунки корхона «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси базасида кийим-кечак ишлаб чиқарадиган янги қўшма корхонага асос солди. Мақсад мана шу янги қўшма корхонада сифатли кийим-кечакларни ишлаб чиқаришдир. Шу йилдан бошлаб эса корхона яна уч хил термос ишлаб чиқаришни бошлади. Яъни, бу термослар овқат, ичимликлар учун мосланган. Уларнинг ҳажми ҳар хил. Икки литрлиги ҳам, бир литрлиги ҳам бор. Умуман олганда ҳозир корхона термослари олти-етти хилни ташкил қилмоқда.

Қўшма корхона хом ашёни Россия, Украина, Кавказ орти ва бошқа республикалардан олиб турибди. Ундан кейин Хитойдаги корхона билан шартнома тузган компания бор. Улардан ҳар хил колбаларни, бўёқларни олади. Мана шу айтиб ўтган республикалар ва Хитой мамлакати билан корхона кўпроқ бартер усулида иш олиб бориб, корхонани хом ашё билан таъминлаб туради. Ҳозиргача корхона бир кун ҳам ишсиз тургани йўқ. Яъни, ишчилар бўш қолаётгани йўқ. Масалан, ўтган йилнинг натижасини олсак, корхона чет элларга 200 минг долларлик маҳсулот сотган. Бу йилги кўрсаткич ҳам унга яқинлашиб қолади. Айтиб ўтганимиздек корхона алмашиб халқимизнинг талабини қондиряпти.

Айни пайтда корхона Болгария билан шартнома тузди. Улар «Тошинтерм»дан жуда катта миқдорда маҳсулот олишяпти. Бундан мақсад валюта топиб заводни янада кенгайтириш. Бунинг учун корхона Сергели районидан чала қолган бир бинони Тошкент қурилиш бош бошқармаси билан шартнома тузиб олди. Уни битказиб, у ерда термослар учун колбалар ишлаб чиқаради.

Бундан ташқари республикамизда ҳозир шиша идишларига бўлган талабни қондириш учун корхона ҳар хил сиғимдаги шиша идишларни ишлаб чиқаришни ўзлаштиради. Бу колбани айтиб ўтганимиздек, корхона асосан Хитойдан оларди. Энди жамоа уни ўзларида ишлаб чиқаради. Бунинг учун ўша корхона билан бирга ҳамкорлик қиладиган компания билан шартнома тузилган. Улар корхонага зарур бўлган техника ва асбоб-ускуналарни келтириб беради. Ҳозир у ерда қурилиш ишлари бошлаб юборилди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, бу жуда катта қурилиш бўлади. Фақатгина маҳсулот ишлаб чиқариладиган майдоннинг ҳажми 40 минг квадрат метрни ташкил этади. Олинган режа бўйича 1994 йилнинг январь ойида бино ҳам ишга тушиб кетса, нафақат термос, балки бошқа янги маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилади. Шунинг учун корхонада тушаётган фойданинг кўп қисми қурилишга сарфланаяпти.

Дарҳақиқат, Ўзбекистон Республикасининг мустақил давлат сифатида жаҳон бозорига чиқишида «Тошинтерм» жамоаси ҳам ўз ҳиссаларини қўшмоқда. Бу эса ўз навбатида республика иқтисодиётини изчил ривожлантиришда муҳим омил сифатида хизмат қилмоқда.

Ғофур ЖАМОЛОВ.

Роза Юсупова кўп йиллардан буён Ўзбекистон [illegible] корхонасида ишлаб келади. [illegible]

СУРАТДА: Роза Юсупова тайёр маҳсулотни тахлаш пайти тасвирланган.

Андрей Пишненко сурати.

Ўсмирлар ва ҳарбий хизмат

ЖИДДИЙ КИРИШИШ ЛОЗИМ

ЎЗБЕКИСТОНИМИЗ мустақил деб эълон қилингандан сўнг ҳамма соҳада ўзига хос ўзгаришлар юз бермоқда. Чунончи, миллий армиямизнинг тузилганлиги фикримиз исботидир. Айни палладa кузги чақириқ мавсуми ўтказилмоқда. Чақириқ ёшига етган ўсмирларни хизматга олиш шу йил 2 ноябрдан бошланди. Ўтган ўн кунлик якуни бўйича Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамасида масъул кишилар, чақириқ комиссияларининг раислари ва мудофаа ишлари бўйича бошлиқлар иштирокида йиғилиш ўтказилди. Ўтган вақт ичида қилинган ишлар бўйича Тошкент шаҳар чақирув комиссияси раисининг ўринбосари, пойтахт мудофаа ишлари бўйича бошқарма бошлиғи Ўткир Ҳасанов жумладан шундай деди:

— Ўтган ўн кунлик давомидаги ишимизга эътибор берадиган бўлсак, натижалар кишини унчалик хушнуд этмайди. Бинобарин негадир Юнусобод, Акмал Икромов ва Чилонзор районларида ўсмирларни ҳарбий хизматга чақириш юзасидан олиб борилаётган ишлар жуда суст. Аҳоли ўртасида янги шароитларда ҳарбий хизматнинг қандай кечиши ҳақида керакли даражада тушунтириш ишлари олиб борилмаяпти. Шунинг учун ҳам айрим ҳолларда болалар хизмат қилишдан бош тортишмоқда. Ҳатто тиббий кўрикдан ўтиш чоғида иложи борича ўзларини касал эканликларини рўкач қилишаётир. Тўғри, миллий армиямиз учун соғлом йигитлар керак. Буни комиссияда назоратдан ўтказаётган тиббий ходимлар тўғри тушунган ҳолда иш тутишлари керак. Асосий жавобгарлик тиббий ходимлар зиммасидадир.

Бундан ташқари ҳарбий хизматга чақирилганларни транспорт хизмати билан таъминлашни ҳам асосий масалалардан деб билиш лозим.

Шундан сўнг ҳар бир район вакиллари ҳозирги кунда иш жараёнида юз бераётган муаммолар тўғрисида гапиришди, таклиф ва мулоҳазаларини билдиришди. Хусусан, Миробод район мудофаа ишлари бўйича бўлим бошлиғи Маҳсуд Йўлдошев шундай таклиф киритди:

— Аввалги йиллардаги нохушликлар болаларни хизматдан бездириб қўйган. Шунинг учун уларга бирон-бир ҳунар ўргатиш борасида 2—3 ойлик ўқишлар ташкил этиш керак. Мана шу ўқиш жараёнида миллий армия мустақил Ўзбекистон учун қай даражада зарур эканлигини тушунтириб борилса, ҳеч қандай забардаст йигит хизматдан бўйин товламайди.

— Шаҳримиздаги айрим ота-оналар ҳарбий хизматнинг республикамиз миқёсида қандай ўталиши ва болалари учун шарт-шароитлар бор-йўқлигидан бехабар. Шунинг учун радио, телевидение ва матбуот орқали, маҳалла ва мавзеларда тушунтириш ишларини кенг олиб бориш керак. Ана шунда ҳарбий хизматдан бош тортаётганлар сони бир мунча камаяди, — дейди шаҳар чақирув комиссияси аъзоси Холида Қодирова.

Гулзода МАМБЕТОВА.

Теҳрон бир қадам бўлди

Эрон Ислом Жумҳурияти билан Ўзбекистон Республикаси сешанба куни Теҳрон — Тошкент йўналишида тижорий авиарейс очиш тўғрисида битим имзоладилар. Ассошиэйтед пресс ахборот маҳкамасининг хабар қилишича, ҳужжатга Эрон томонидан миллий авиация ташкилотининг раиси Али Муҳаммад Нуриён ва Ўзбекистон ҳукумати номидан ташқи иқтисодий алоқалар вазирининг биринчи муовини Содиқ Сафоев имзо чекди.

Эрон Ислом Жумҳурияти илгари Туркманистон ва Тожикистон билан ҳам шундай битим тузган эди.

(ЎзА).

«02» хабар беради

Шу йилнинг 2—8 ноябрь кунлари Тошкентда 307 марта жиноятчилик ҳодисалари рўй берганлиги қайд этилди. Уларнинг 208 таси дастлабки кунлар ичида очиб ташланди.

● 2 ноябрь кундузи метронинг «Марказий хиёбон» станциясида Ҳиндистон фуқароси, Тошкент Давлат университетининг 1-курс [illegible] милиция ходимига П[illegible] часида нотаниш ким[illegible] даги қимматбаҳо то[illegible] ган сариқ металлдан [illegible] ган занжирни юлиб [illegible] ги ҳақида шикоят қ[illegible] тида кўрилган чора[illegible] жасида Мирзо Улуғ[illegible] тартиб посбонлари [illegible] ушбу талончиликда [illegible] ҳеч қаерда ўқима[illegible] ишламайдиган ёш [illegible] ланди.

● 3 ноябрь куни [illegible] шубҳа билан қўлга [illegible] шахслар устидан о[illegible] лаётган тергов пай[illegible] лум бўлдики, То[illegible] «Эльбор» ишлаб [illegible] бирлашмасининг қо[illegible] дурадгор-ҳайдовчиси [illegible] га ўтар кечаси «Эль[illegible] хонасининг Бобур [illegible] жойлашган марказий [illegible] нинг қулфини буз[illegible] «АГВ» типидаги исит[illegible] ларини ўғирлаган э[illegible]

● 4 ноябрь тун[illegible] ниқоб тутиб олган о[illegible] нотаниш кимса эши[illegible] бузиш йўли билан [illegible] лар диний идораси[illegible] нинг диспетчери [illegible] кириб, қирқма милт[illegible] либ, дўқ-пўписалар билан ундан пул ва қимматбаҳо буюмларини беришини сўрашган. Бироқ қўшнилар сезиб қолганлиги сабабли чўчиб, давлат рақамлари бўлмаган оқ рангли «Жигули» машинасига миниб қочиб қолишган. Ташаббускор кўчасида мазкур машина ДАН бошқармаси [illegible]

[illegible]

Ўзбекистон ва жаҳон

ҚУРИЛИШДАГИ ҲАМКОРЛИК

Тошкентда «Қурилиш машиналари ва бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш машина-ускуналари» мавзуида Ўзбекистон — Германия семинар-кенгаши бошланди. Кенгаш Ўзбекистон Қурилиш вазирлиги билан Германия қурилиш техника- [illegible]

[illegible] ишида Германияда қурилиш техникаси ва бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш, машина асбоб-ускуналари яратиш билан шуғулланувчи 24 та етакчи фирманинг вакиллари қатнашмоқдалар. «Крупп машинентехник», «Либхер экспорт АГ», «Пери ГМБХ», «Рамакс [illegible]

[illegible] кенгашда Қозоғистон, Туркманистон ва Қирғизистон мутахассислари ҳам иштирок этмоқдалар.

— Немис касбдошларимиз билан анчадан буён яхши муносабатда бўлиб келяпмиз, — деди Ўзбекистон қурилиш вазири Қ. Ҳ. Маҳамадалиев. — Германия — [illegible]

[illegible] ёрлаш усуллари ва технологиялари юзасидан немис мутахассисларининг маърузаларини тинглайдилар. Семинар доирасида учрашувда қатнашаётган немис фирмалари маҳсулотларининг кўргазмаси ўтказилади.

Семинарнинг очилишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари К. Н. Тўлаганов қатнашди.

(ЎзА мухбири).

Маҳалладош

ТОШКЕНТ ШАҲАР МАҲАЛЛАЛАР ИШИНИ МУВОФИҚЛАШТИРИШ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» НАШРИ № 16 (76).

«Маҳалладош» иловасининг бугунги махсус сони «Маҳалла» хайрия жамғармасининг дастлабки дадил қадамларига бағишланади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасини ташкил этиш тўғрисида

Тарихан ташкил топган миллий ва маънавий қадриятларини эъзозлаш ва изчил тарғиб қилиш, халқимизнинг энг яхши удум ва анъаналарини кенг оммалаштириш, республиканинг маҳаллалари ўртасида маданий ва маърифий ишларни кенг йўлга қўйиш, шунингдек, уларни ижтимоий ва иқтисодий жиҳатдан янада мустаҳкамлаш чораларини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон аҳолиси кўп сонли маҳалла фаолларининг республика «Маҳалла» хайрия жамғармасини ташкил этиш тўғрисидаги таклифлари маъқуллансин.

2. «Маҳалла» жамғармасини рўйхатга олиш ва унинг фаолият кўрсатиш тартиби Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунлари билан белгилаб қўйилиши таъкидлансин.

3. Янги ташкил этилган жамғарманинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат қилиб белгилансин:

Ўзбекистон аҳолисининг тарихан таркиб топган удум ва анъаналарини авайлаб-асраш ва бойитишга ҳар томонлама кўмаклашиш;

кам таъминланган оилалар, ногиронлар, етимларга, ва ёлғиз қолган қарияларга нисбатан инсонпарварлик ва меҳр-шафқат муносабатида бўлиш ғояларини тарғиб қилиш, уларга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиш;

бозор иқтисодиёти шароитида маҳаллаларни ижтимоий-иқтисодий ва маданий ривожлантиришга кўмаклашиш.

4. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси бир ой ичида «Маҳалла» жамғармасини ташкил этиш ва бу жамғарманинг фаолият кўрсатиши учун зарур бўлган шароитларни яратиш тадбирларини белгиловчи қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.
Тошкент шаҳри, 1992 йил 12 сентябрь.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасига маблағ ажратиш тўғрисида

Бозор иқтисодиётига ўтиш ҳамда истеъмол молларининг нархлари ва хизматлар ҳақи тўхтовсиз ўсиб бориши шароитида республиканинг «Маҳалла» хайрия жамғармаси аҳолининг камбағал табақаларини моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, уларни ижтимоий муҳофаза қилиш борасида ўз Устави вазифаларини амалга оширишга ёрдам бериш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг заҳира жамғармасидан «Маҳалла» жамғармасининг Ўзбекистон Республикаси марказий банкидаги 700-сон ҳисоб рақамига 25 миллион сўм пул ўтказилсин.

Белгилаб қўйилсинки «Маҳалла» жамғармасига ўтказиладиган пуллар ҳамда бошқа моддий маблағлар асосан камбағал оилаларга, ногиронларга, етим-есирларга, ёлғиз кексаларга моддий ёрдам бериш ҳамда аҳолининг ижтимоий зарур талаб ва эҳтиёжларини қондириш учун мўлжаллангандир.

2. Вазирлар ва идораларнинг, ассоциациялар, концернлар, хўжаликлар, муассасалар ва ташкилотларнинг раҳбарларига инсонпарварлик ва меҳр-шафқат ғояларини тарғиб этишга доир тадбирларни амалда рўёбга чиқариш, республика аҳолисининг энг муҳтож табақаларини моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш мақсадида «Маҳалла» хайрия жамғармасига аниқ мақсадни кўзлаб ёрдам бериш тавсия этилсин.

3. Газеталар, журналлар, телерадио эшиттириш муҳарририятлари «Маҳалла» жамғармаси фаолиятини, шунингдек вазирликлар, корхоналарнинг республика аҳолисига ижтимоий ёрдам бериш борасидаги ишини кенг тарғиб қилишга доир мазкур рукнларни очсинлар.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.
Тошкент шаҳри, 1992 йил 8 октябрь.

** Хушхабар*

«ХАЙРАТИЙ» ДЕБ НОМЛАНДИ

АКМАЛ Икромов районидаги маҳаллалар қаторига яна бир янги жамоа қўшилди. Бу «Бешқайрағоч»дан ажралиб чиққан «Хайратий» маҳалласидир.

— Ҳар бир халқнинг миллийлиги унинг ичидан чиқиб, умр бўйи эзгулик учун жонини бахшида этган кишиларнинг ўчмас номи билан боғлиқдир, — деди маҳаллага раис этиб сайланган Аҳмаджон Дўстмуҳамедов. — Хайратий тахаллуси билан ўндан ортиқ шеърий очерклар яратган шоир Мулла Ҳошим Солиҳ ўғли ижодини маҳалламиз фуқаролари жуда яхши билишади. Шу боис жамоамизни бу ижодкорнинг табаррук номи билан аташга қарор қилдик. Келгусида фаолларимиз маҳалламизда истиқомат қилаётган ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар, кексалар, ёлғиз қариялар ва ногиронларга яқиндан ёрдам берадилар деб умид қиламан. Республика «Маҳалла» хайрия жамғармасининг тузилгани ҳар биримизнинг дилимиздаги орзуимиз эди.

Саидмурод ҚОРАБОЕВ.

СУРАТДА: «Хайратий» маҳалласида ўтказилган йиғилишдан лавҳа.

Муаллиф сурати.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг Фармони билан ташкил этилган Республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси ўз фаолиятини бошлаб юборди. Маҳаллалар ҳаётида катта ўзгаришлар рўй бераётган бир пайтда бу жамоа хайрли ишларни амалга оширишни ўз зиммасига олди. Мухбиримиз жамғарма раиси Шукур Темуровга бир неча савол билан мурожаат қилди.

— Шукур ака, жамғарманинг асосий вазифалари ҳақида гапириб берсангиз.

— Бу вазифалар Президентимизнинг Фармонида ҳам, Вазирлар маҳкамасининг қарорида ҳам тўла ўз аксини топган. Бизнинг асосий мақсадимиз маҳаллаларда тарихан қарор топган миллий ва маънавий қадриятларимизни тиклаш, уларни янада бойитиб, тарғиб қилиш, удумларимиз ва анъаналаримизни замон талабига мослаштиришдир. Ҳозирги мураккаб шароитда ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган кишиларга моддий ҳамда маънавий ёрдам бериш, уларнинг кўнглини кўтариш диққат марказимизда. Булардан ташқари маҳаллаларни ижтимоий, иқтисодий ва маданий тараққиётига эътибор берилади, халқ ҳунармандчилиги ривожлантирилади, ободончилик ишлари юқори даражага кўтарилади. Республикамиздаги маҳалла комитетларининг ишини мувофиқлаштириш ҳам бизнинг зиммамизда. Шунга ўхшаш вазифалар талайгина.

— Жамғарманинг тузилиш жиҳати қандай?

— Республикамиз Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамасининг қарорига кўра бизга биргина кишига мўлжалланган штат ажратилди. Айни пайтда раҳбарият тайин. Жамғарма қошида аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, ташқи алоқалар, тижорат ва ишлаб чиқариш, маъмурий-хўжалик — жами олтита бўлим туздик. Кейинчалик бу бўлимлар яна шаклланиб боради. Ҳозир асосан ташкилий масалалар билан шуғулланаяпмиз.

— Вилоятларда жамғарманинг бўлимларини тузишга киришилган бўлса керак?

— Албатта. Жамғарманинг ҳар бир вилоят ва пойтахтимиз Тошкент шаҳрида ўз бўлимлари бўлади. Республикадаги барча вилоятлар ҳокимлари ва Қорақалпоғистон республикаси Вазирлар маҳкамасига жамғарма Низоми билан хат жўнатдик. Ўйлайманки, яқин келажакда бу жойларда таъсис анжуманлари ўтказилиб, бўлим ҳайъатлари сайланади.

— Ҳозирги кунгача «Маҳалла» хайрия жамғармасига тўпланган маблағ қанчага етди, ташаббус кўрсатаётган жамоалар кўпми?

— Республикамиз Президентининг Фармони қабул қилингач, Вазирлар маҳкамаси жамғармага 25 миллион сўм, Тошкент шаҳар ҳокимлиги эса 5 миллион сўм маблағ ажратишди. Шундан сўнг бу хайрли ишга корхона, ташкилот, ширкатлар ўз ҳиссаларини қўша бошладилар. Биргина «Тошинтерм» қўшма корхонаси, Тошкент чинни, Тошкент асбобсозлик заводларининг жамоалари 500 минг сўмдан пул ўтказдилар. Жамғармага Тошкент шаҳрининг ўзидан 10 миллион сўмдан ортиқ маблағ тушди. Лекин бошқа вилоятлардаги меҳнат жамоалари, ҳали бу даражада ташаббус кўрсатганлари йўқ. Ўйлаймизки, улар ҳам бу хайрли ишдан четда қолмайдилар.

— Жамғармани қай йўсинда бойитиб бормоқчисизлар?

— Сиз жуда муҳим масалани тилга олдингиз. Биз ҳозирданоқ маҳаллаларда кичик корхоналар, уюшмалар, цехлар барпо этишга киришдик. Бунинг учун хонадонлардаги тикув машиналари ва бошқа зарур асбоб-ускуналар рўйхати олинаяпти, бор имкониятлар ишга солинмоқда. Келгусида тижорат кенг йўлга қўйилади. Маҳаллаларда ўз дўконларимиз бўлишига эришмоқчимиз.

— Маблағ маҳаллалардаги муҳтож кишиларга қандай тартибда ва кимлар томонидан тақсимланади?

— Пойтахтимиздаги район маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш кенгашларининг раислари ва район ҳокимларининг ўринбосарлари билан шу масалани муҳокама қилдик. Улар рўйхат тақдим этгач, ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган кишиларнинг оилавий шароити ўрганиб чиқилади. Бу ишда ҳокимликлардаги ўртоқлар яқиндан ёрдам берадилар. Шу ўринда бир нарсани таъкидлаб ўтмоқчиман. Кўпчиликда ҳукуматимиз томонидан ажратилган маблағ маҳаллаларга бўлиб берилади, деган тушунча бор. Бу нотўғри, албатта. Аслида жамғармага ажратилган маблағ сармоя вазифасини ўтайди. Уни ишга солиб, даромад орттирилгандан кейингина асосий мақсадларга сарфланади.

— Жамғарма томонидан маҳаллаларга ёрдам берила бошландими?

— Ҳозирги кунда айрим район ҳокимликлари жамғармага ўтказилган маблағ ҳисобидан маҳалла идоралари, чойхона ва гузарларни таъмирлашга киришдилар. Шунингдек, муҳтож кишиларни ижтимоий ҳимояга олишда муайян ишлар қилинди. Бу борада Яккасарой, Мирзо Улуғбек, Юнусобод, Собир Раҳимов, Сергели районларининг раҳбарлари ибрат кўрсатишаяпти. Булардан ташқари, жамғарма томонидан ўндан ортиқ кам таъминланган оилага дўконлардан арзон нархда мебель олиб берилди. Чойхоналар учун чинни идишлар савдоси уюштирилмоқда. Ишларни йўлга қўйганимиздан кейин биринчи навбатда аҳолининг ёрдамга муҳтож қатламини қўллаб-қувватлашга ҳаракат қиламиз.

— Бошқа жамғармалар, жамоат ташкилотлари билан алоқалар йўлга қўйилаяптими?

— Бусиз кўзланган натижаларга эришиш қийин, деб ҳисоблайман. Шаҳримизда Республика меҳр-шафқат ва саломатлик жамғармаси, шунингдек Наврўз, Тинчлик, Болалар каби жамғармалар мавжуд. Биз улар билан ҳамкорлик қилаяпмиз, бир-биримизни тўлдираяпмиз. Доимо бамаслаҳат иш юритсак, халқимизга кўпроқ нафимиз тегади.

— Жамғарма ишини ташкил этишда қандай муаммоларга дуч келаяпсизлар?

— Ташкилий томондан маълум қийинчиликлар бўлаяпти. Зарур нарса билан мурожаат қилсангиз сансалорлик, масъулиятсизлик сезилади. «Маҳалла» хайрия жамғармасининг ташкил этилганлиги республикамиз раҳбарияти, хусусан Президентимиз Ислом Каримовнинг узоқни кўзлаб, Ватанимиз равнақи, халқимиз фаровонлиги йўлида олиб бораётган одил ва дадил сиёсатининг яна бир ёрқин ифодасидир. Чунки «Маҳалланг — ота-онанг», «Маҳалланг тинч — юртинг тинч» деган ҳикматларнинг тўғри эканлигини вақт кўрсатди.

— Суҳбатимиз якунида жамғарманинг манзилини айтиб ўтсангиз.

— Бизга Тошкент шаҳри, Абай кўчасидаги 6-«А» уйда жойлашган республика «Билимлар уйи»дан жой ажратилган. Аммо ҳозир у ерда ишлаш учун шароит йўқ. Вақтинча Тошкент шаҳар ҳокимлиги биносида фаолият юритаяпмиз.

Суҳбатдош Саъдулла ШОДИЕВ.

** Илк одимлар, режалар*

УЛУҒ НИЯТЛАР БЎСАҒАСИДА

⊙ «Маҳалла» хайрия жамғармаси — ўзаро мунозара мавзуси.

САХОВАТПЕША, МЕҲР-МУРУВВАТЛИ ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ, БАРЧА ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

РЕСПУБЛИКА «МАҲАЛЛА» ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИНИНГ ҲИСОБ РАҚАМЛАРИНИ ЭСЛАТИБ ЎТАМИЗ: ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ МАРКАЗИЙ БАНКИ ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ ОПЕРАЦИЯ БЎЛИМИНИНГ 000700 126 РАҚАМЛИ ҲИСОБ СЧЕТИ.

** Мутахассис шарҳлайди*

ФАОЛИЯТНИНГ ҲУҚУҚИЙ АСОСИ

РЕСПУБЛИКА «Маҳалла» хайрия жамғармасининг ташкил этилиши катта тарихий воқеа, десак муболаға бўлмайди. Жамғарманинг таъсис анжуманида унинг Низоми қабул қилинди. Шуни алоҳида таъкидлаш зарурки, бу ҳаётбахш ҳужжатда маҳаллалар ҳаётига оид бўлган барча жиҳатлар, шунингдек жамғарманинг асосий мақсад ва вазифалари, ҳуқуқлари, раҳбар идоралари мулки ва молиявий маблағлари ўз ифодасини топган.

Низомни диққат билан кўздан кечирар эканман, унинг жуда кўп томонлари эътиборимни ўзига тортди. Жамғарма ўзини-ўзи бошқарувчи мустақил ташкилот бўлиб, фаолиятини Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, Ўзбекистон Республикаси қонунлари, Халқаро ҳуқуқ нормалари ҳамда ушбу Низом асосида ташкил этади. Мазкур жамоа ташкилотининг фаолияти «Ўзбекистон Республикасидаги жамоат ташкилотлари тўғрисида»ги Қонун билан тартибга солиниши белгилаб қўйилган.

Жамғарма республикамиз ҳудудида иш олиб боради. У инсонпарварлик ва умумманфаатлар принципларидан келиб чиқиб, бозор иқтисодиёти шароитида маҳаллаларнинг ижтимоий, иқтисодий, маданий ривожланишига тегишли ҳиссасини қўшади. Шу мақсадда тегишли дастурлар ишлаб чиқади ва уларни амалга ошириш борасида ўз маблағи билан моддий ҳамда маънавий кўмак беради.

Жамғармани ташкил этишдан асосий мақсад аввало маҳаллаларда истиқомат қилувчи аҳолининг моддий жиҳатдан ҳимояга муҳтож қисмига мадад беришдир. Бу жиҳат Низомда кенг ўрин олган. Бинобарин, маҳалла комитетлари ўзларидаги моддий молиявий имкониятлардан ташқари, муҳтож оилалар, ногиронлар, ёлғиз кексаларга зарур бўлган вақтда ушбу жамғарма орқали қўшимча ёрдам олишлари мумкин. Шу ўринда ҳужжатда қайд этилган қуйидаги жиҳатлар катта аҳамиятга эга деб ҳисоблайман: «Маҳалла қўмиталари иш фаолиятини кучайтириш, унинг ҳудудида кам таъминланган оилалар, кексалар, фахрийлар, ногиронлар, кўп болали оилалар, етим-есирлар манфаатларини ҳар томонлама ҳимоя қилади».

Пойтахтимизнинг ҳар бир районида фаолият юритаётган маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш кенгашлари маҳаллаларда хайрия жамғармасининг роли ва унинг вазифалари ҳақида кенг тушунтириш ишлари олиб боришлари лозим. Маҳалла комитетлари эса ўз навбатида аҳолининг ёрдамга муҳтож қисмини аниқлаш ва уларга бериладиган ёрдам ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришлари зарур. Ана шундагина Низомда кўрсатилган кўплаб вазифалар кўнгилдагидек бажарилади.

Ҳужжатда қайд этилган яна бир жиҳат ҳақида тўхталиб ўтиш жоиз, деб ўйлайман. Бу ҳам бўлса жамғарманинг молиявий маблағлари масаласидир. Жамғарманинг молиявий маблағлари, жамғарма таъсисчилари ва аъзолари томонидан бериладиган пул маблағлари, давлат, ширкат, хизмат кўрсатиш ташкилотлари, хўжаликлар, тижорат ва бошқа кичик ҳамда чет эл корхоналари ташкилотлар ва айрим кишилардан ихтиёрий равишда тушган хайрия пуллари, шунингдек бошқа турли тушумлар эвазига бойитиб борилиши кўзда тутилган. Айни пайтда шаҳримиздаги кўплаб корхона, ташкилот ва жамоалар ташаббус кўрсатиб, «Маҳалла» хайрия жамғармасига бақоли қудрат маблағ ўтказишяпти. Бу хайрли иш келгусида изчил давом эттирилса, маҳаллалардаги ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган кишиларга моддий ёрдам кўрсатиш янада яхшиланаверади.

Кабир КОМИЛОВ,
Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Фалсафа ва ҳуқуқ институтининг етакчи илмий ходими, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби.

** Қутловлар, табриклар*

ЯХШИЛИК УНУТИЛМАС

АЗАЛДАН ота-она ўз фарзандини бўлак қилиб, мустақил рўзғор тебратишга ўргатар экан, унинг оиласини дон-дун, ун, ёғ, қўйингчи барча зарур нарсалар билан таъминлаб, яшаш тарзидан тез-тез хабар олиб туришган. Турмушда тежамкор бўлишга, ишбилармонлик билан рўзғор юритишга ўргатганлар.

Худди шунга ўхшаш республикамиз Президенти ҳам мустақил республика маҳаллаларини оёққа турғазиш мақсадида «Маҳалла» хайрия жамғармаси ташкил этиш ҳақида Фармон қабул қилди. Эндиги вазифа мана шу жамоат ташкилоти имкониятларидан оқилона фойдаланишдир.

Мен шаҳримизнинг оддий фуқароси сифатида ушбу хайрли ишга қўл урилганидан жуда мамнунман. Негаки, аҳолининг асосий қисми маҳаллаларда истиқомат қилишади. Очиғини айтиш керак, ёрдамга муҳтож бўлган оилалар, кексалар, ногиронлар кўплаб топилади. Уларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилишга жамғарма ўзининг муносиб ҳиссасини қўшади, деб умид қиламан.

«Маҳалла» хайрия жамғармасининг илк қадамлари маҳаллалар ҳаётида сезила бошлади. Бундай ўзгаришлар ҳамжиҳатлик масканларидаги барқарорликни янада таъминлаш, ҳозирги бозор иқтисодиёти даврида оилаларга ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан ёрдам кўрсатишда асосий омиллардан бири бўлиб қолишига асло шубҳа йўқ.

Абдуқаҳҳор ШУКУРОВ,
республика «Наврўз» хайрия жамғармасининг масъул ходими.

ЧЕКСИЗ БОЙЛИККА АЙЛАНСИН

«МАҲАЛЛА» жамғармаси маблағи қаердан, қайси бир корхонаю ташкилотдан ёки айрим кишилардан тушишидан қатъи назар, у пешона тери эвазига вужудга келган маблағдир. Шунинг учун унинг ҳар бир тийини ҳам минг ўйлаб, бир кесиб сарфланиши керак, деган фикрдаман. Шунинг учун бу жамғарма ходимлари жуда ҳам диёнатли, пок, ҳалол, виждонли кишилардан иборат бўлиши керак.

Менимча, баъзи бир маҳаллаларда, умуман жамиятимизда учраб турадиган нопок, халқ мулкига кўз олайтирадиган, текин томоқ, виждонини йўқотиб қўйган, терисини қалин қилиб олиб, ўзини ҳеч нарсани эшитмаётгандек, ҳеч нарсани кўрмаётгандек, халқнинг ризқи ҳисобига кун кечираётганларга қарши курашишдек одил ишларда ҳам «Маҳалла» жамғармаси катта ҳисса қўшмоғи керак. Буни икки мисра шеър билан шундай ифодаламоқчиман:

Охиратни ўйласанг агар,
Гар виждонан сўйласанг агар,
Зарра бўлса сенда диёнат,
Қилмағил сен элга хиёнат.

Маҳалладаги ёшларнинг одоб-тарбия ишлари халқнинг кўзи олдида бўлади. Маҳалланинг ҳар бир аҳли бир-бири учун ўзини жавобгардек ҳис этади. Тонг отар-отмас келин-қизларнинг ўз уйлари олдини сув сепиб, супуришларини кўришдек лаззат бўлмаса керак. Бир томондан озодалик, саришталик таъминланса, иккинчи томондан қўни-қўшнига, элга бўлган ҳурмат-иззат изҳор этилади. Фалончининг келини ёки қизи кўчани ёғ тушса ялагудек қилиб супуриб қўйипти, «отасига минг раҳмат»ни эшитишдек бахт бўлмаса керак!

Кўп қаватли уйларда бўлса, кўпинча бунинг акси, кўча у ёқда турсин, мундоққина хонасининг эшиги тагини ҳам биров супуришини талаб қилишади. У қўшни бу қўшни қаерда ишлаши у ёқда турсин, исми шарифини ҳам билмайди. Зинадан ўғри келаётибдими, тўғри келаётибдими — ҳеч ким билмайди.

Маҳаллада бирор-бир бегона пайдо бўлса, ҳамма билади, тўйда ҳам, азада ҳам ҳамдард ва меҳрибонлик изҳор этади. Ёлғизликни киши сезмайди, маҳаллаларда, кирди-чиқди эркин равишда бўлади. Шунинг учун ҳам эскилар айтишган: «Узоқдаги қариндошдан, яқиндаги қўшни афзал» деб. Қисқаси, маҳалланг ҳам отанг, ҳам онанг, «Маҳалла» жамғармаси эса сенинг хазинанг.

Ана шу халқ хазинасига Оллоҳ барокат ато этсин. Ана шу хазинага ҳисса қўшганлар кам бўлмасин. Жамғарманинг яратувчиси ва биринчи маблағ ўтказган юртбошимиз соғ-омон бўлсин. Бу жамғарма жазирама иссиқда, бўрон-довул ёққан оғир кунларда халқимизнинг соябони, мададкори бўлсин, бири мингга, минги миллионга, миллионлари эса чексиз бойликка айлансин!

«Маҳалла» фондимиз доим бор бўлсин,
Бу фондинг маблағи мўл хирмон бўлсин.
Унга ҳисса қўшган каттаю-кичик,
Барака топсину, худо ёр бўлсин.
Маҳалла тинчлиги сенла тикланур,
Миллатлар дўстлиги сенла улғаюр.
Халқимиз янада сенла жипсланур,
Бахтимга омон бўл «Маҳалла» фонди.

Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ,
Ўзбекистон Республикаси халқ депутати, Халқаро муҳандислик академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ихтирочи.

Маҳалладош

«Маҳалладош» иловасининг бугунги махсус сони «Маҳалла» хайрия жамғармасининг дастлабки дадил қадамларига бағишланади.

** Район ҳокимлиги тизимларида*

АВВАЛО САРМОЯ КЕРАК

ЎЗБЕКНИНГ маҳалла-маҳалла бўлиб, бирикиб-бирлашиб, ўзини-ўзи идора қилиб, қўллаб-қувватлаб яшаш тарзининг илдизлари ғоят чуқур. Унинг тарихи балки минг йилларга бориб тақалар... Маҳалла шу давр ичида қанчадан-қанча киши билмас жабру-жафоларни кўрди, аммо тўзиб кетмади. Шунча суронлардан ўтиб ҳам яшаб қолди. Шунинг учун Чилонзор район ҳокимлиги ва халқ депутатлари район Кенгаши маҳалла аҳлининг кўп асрлик орзу-умидлари ўлароқ одил идора усулини сақлаб қолиш ҳамда ривожлантириш ниятида мавзеларни ҳам маҳаллаларга айлантиришга жазм қилди. Районда эскидан мавжуд бўлган 19 та маҳалла ёнига мавзелар ва бошқа турар жойлар ҳисобидан яна 25 та маҳалла қўшилди. Бугунги кунда районда 44 та маҳалла фаолият кўрсатмоқда.

Эндиликда район ҳокимлиги мажмуи янгитдан ташкил этилган маҳаллаларни ташкилий жиҳатдан тиклаб бўлди. Барчасида таъсис мажлислари ўтказилиб, уларнинг раҳбарияти ҳамда маҳалла комитети аъзолари сайланди. Маҳалла маъмурияти учун иш хоналари ажратилиб, жиҳозланди. Барча янги маҳаллаларга ҳомийлик кўрсатувчи корхоналар ажратилди. Ҳозиргача корхона маъмурияти ўзлари ҳомийлик қилаётган маҳаллаларга телефон ўтказиб бердилар. Айни пайтда 4 та маҳаллани телефонлаштириш ишлари олиб борилмоқда.

— Шу йилнинг баҳорида Президентимиз Ислом Каримов шаҳримиз маҳаллалари раисларидан катта бир гуруҳини жамлаб, бир пиёла чой устида дилдан суҳбатлашгани ҳамманинг ёдида бўлса керак, — деди район ҳокими Анвар Алиев. — Ўшанда маҳаллалар олдидаги муаммоларни ҳал этиш чоралари ҳақида батафсил фикр алмашилди. Муҳими, одамларда мустақил Ватан туйғусини уйғотиш, кечаги лоқайд маҳалладошлардан, ўз остонасини, маҳалласини қадрлайдиган, севадиган кишилар даражасига олиб чиқиш ғояси илгари сурилди. Шундан кейин маҳаллаларга шоиру-адиблардан ташқари санъаткорлар, фан арбоблари, маърифатчию, диний идора вакилларининг қадами етди. Кўп учрашувлар бўлди. Айниқса хориждаги ватандошларимизнинг юртимизга келиши, улар билан бўлган жонли мулоқотлар маҳаллалар аҳлининг бир умр ёдида қолди.

Ҳоким ҳақ гапни айтди. Аминмизки, жонли мулоқотлар, учрашувлар беҳуда кетмайди. Одамларнинг қалбига бир зиё бўлиб киради, иймон-эътиқодни мустаҳкамлашга туртки бўлади, кўзларга тортилган пардаларни очиб юборади, энг хайрлиси ўзини, ўзлигини танитади. Тўғри, маҳалланинг маҳалла бўлиб ўнгланиши қуруқ гап билан ҳал бўлавермайди. Сармоя керак. Айниқса, ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида бусиз иш битмайди. Шунинг учун ҳам республикамиз Президенти ўша баҳордаги ошкора суҳбат чоғида бир тўхтамга келинган фикр юзасидан Фармон чиқарди. Республикада «Маҳалла» хайрия жамғармаси ташкил топди. Унинг ҳисоб рақами эълон қилинди. Маҳалланинг бундан минг йиллар илгариги удумлари, яшаш тарзини тиклаш учун корхоналар, ташкилотлар, жамоалар хайрия жамғармасига маблағ ўтказа бошладилар. Чилонзорликлар ҳам бу хайрли ишдан четда қолишмади. Мирилёс Азимов бош директорлик қилаётган «Алгоритм» заводи жамоаси 300 минг сўм, Александр Мелкумов раҳбарлигидаги «Совпластитал» қўшма корхонаси 200 минг сўм, Виталий Товоровский бошчилигидаги «Ўзбекнефтгазстрой» бирлашмаси жамоаси 100 минг сўм, Нодари Адейшвили раҳбарлигидаги «7-Мостострой» тресги 26 минг сўм пул ўтказдилар. Улардан ибрат олган яхна ичимликлар тайёрловчи комбинат, «Шарқ» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоалари ҳам республика маҳалла жамғармаси фондига ҳар бири 20 минг сўмдан пул ўтказди. Умуман, чилонзорликлар, яъни райондаги корхона, ташкилот ва шахслар томонидан бугунгача «Маҳалла» хайрия жамғармасига 738 минг сўм пул ўтказилди.

— Усмон Абдуллаев, Қаюм Умаров, Сайфиддин Рихсиев сингари маҳалла комитетларининг раислари борки, улар халқ ичида юриб, одамлар дардини англаб тушунадиган, ҳар қандоқ шароитда малҳам бўладиган сўзни топиб айта оладилар, — дейди район маҳаллалар ишини мувофиқлаштириш кенгашининг раиси Шуҳрат Аҳмедов. — Улар наинки маслаҳатгўй, қийинчиликларни қўллагувчи, қоқилганни турғазувчи, беморнинг ҳолидан муттасил хабар олувчи мурувватпеша одамлардир. Бозор иқтисодиётига ўтилаётган шу оғир дамларда ижтимоий ҳимояга муҳтож оилалар, нафақахўрлар, қаровчиси йўқлар, етим-есир, бева-бечоралар жуда кўп районимизда. Кўзи ожиз ногиронларнинг ўзи 628 нафарни, уруш ва меҳнат ногиронлари 3833 нафарни, боқувчисини йўқотганлар 2120 нафарни ташкил этади. Бундай кишиларга республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси катта ёрдам кўрсатишига ишончимиз комил. Шунинг учун ҳам районимиздаги корхоналар, жамоалар жамғармага маблағ ўтказишни изчил давом эттирмоқдалар.

Худойназар ҒОИИБОВ.

ШУКРОНАЛИК

ЎЗБЕКИСТОН Мустақилликка эришгач халқимизнинг тили, дини, урф-одатлари ва миллий қадриятлари қайта тиклана бошлади. Аста-секинлик билан бўлсада Шўро ҳукумати даврида зўрлик билан таъқиқланган ёки эскилик сарқити деб эълон қилинган имон, инсоф, меҳр-оқибат каби халқимизга хос хислатлар яна ўз ўрнига тушмоқда.

Ҳозирги бозор иқтисодиёти сиёсатига ўтиш жараёнида вужудга келган иқтисодий танглиқлар ҳар биримизни янада маҳкамроқ жипслашишга ва аҳилликка даъват этмоқда. Ҳа бирдамлик орқали биз яқин вақтлар ичида иқтисодий инқироздан чиқиб оламиз.

Вазиятни тўғри тушунган Ўзбекистон Республикаси Президенти ва ҳукуматимиз бугунги қийин шароитда ногирон, ёлғиз кишилар, кам таъминланган оилаларни ижтимоий ҳимоя қилишга катта эътибор бермоқда. Республикамизда «Меҳр-шафқат ва саломатлик», «Тинчлик», «Маҳалла» каби кўплаб хайрия жамғармаларининг ташкил этилиши ва фаолият кўрсатаётгани фикримиз исботидир. Бундай жамғармалар ёрдамидан кўпчилик баҳраманд бўлишмоқда. Шулардан бири бизнинг оиламиздир.

Мен ўзим туғма ногиронман, оиламизда мендан бошқа ишловчи йўқ. Отам — Ёдгор Расулов 100 ёшни қаршиладилар. Хўжалигимиз кам таъминланган оилалардан ҳисобланади. Яқинда Яккасарой райони ва мен ишлаётган муассаса раҳбарияти бизга катта илтифот кўрсатишди. Ҳокимлик томонидан уйимизни таъмирлаш учун 80 минг сўмлик қурилиш жиҳозлари ажратиш ҳақида кўрсатма берилди. Натижада биз иморатни қайта тиклаб, олдик. Яна давлат ҳисобидан хонадонимизга телефон тушириб берилди. Бундай ғамхўрликдан инсофли халқимиз ва маҳалла аҳлидан чексиз миннатдормиз.

Ўйлайманки, яқинда республикамиз Президенти Фармони билан ташкил этилган «Маҳалла» ҳайрия жамғармаси мана шундай ишларни давом эттиради.

Раҳимжон РАСУЛОВ,
Тошкент тўқимачилик ва енгил саноати институти ҳужжатхонасининг мудири, II гуруҳ ногирони.

Республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси маҳаллаларда истиқомат қилаётган кекса отахонларни ижтимоий жиҳатдан муҳофаза қилишга алоҳида аҳамият беради. Бу бежиз эмас, албатта. Қарияларимиз бор экан хонадонимиздан доим файз, қут-барака аримайди. Уларнинг гавҳарга тенг ўгиту насиҳатлари ёшларимизнинг йўлларини равон бўлиши, улар баркамол бўлиб вояга етишларида муносиб ўрин тутмоқда. Шундай экан табаррук отахонларни эъзозлаш ҳар биримизнинг муқаддас вазифамиздир.

СУРАТЛАРДА: шаҳримиз маҳаллаларида суҳбат қураётган бахтиёр кексаларни кўриб турибсиз.

Рустам Шарипов суратлари.

** Ўрнак олса арзийди*

ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯГА

БОЗОР иқтисодиёти қийинчиликлари ҳар бир маҳалла раисининг ишбилармонлик билан иш юритиши, имкониятлар излаб топишини талаб қилмоқда. Ана шу жиҳатга эътибор берган саркоргина жамоада обрў-эътибор топади, кўпчиликнинг назарига тушади. Ниғматилла ака Зоҳидов ана шундайлардан. У кишининг Собир Раҳимов райониндаги «Янги турмуш» маҳалла комитетини бошқараётганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин шунга қарамай анчагина ташкилий ишларни қилишга улгурди.

Энг қувончлиси, бу масканда фаоллар ёлғиз кексалар, ногиронлар ва кам таъминланган оилаларга яқиндан ёрдам беришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Шу ўринда бир неча далилларни келтириб ўтиш жоиздир. Маҳалла жамғармаси ҳисобидан фуқаролардан Матлуба Тиллабоева, Малика Мусаева, Дилором Икромова, Ўлмас Азаматова, Зиёда Қодирова ва бошқаларга моддий ёрдам кўрсатилди. Масалан, Форобий кўчасида истиқомат қилувчи Матлуба Тиллабоевага 2 минг сўм, Зиёда Қодировага 300 сўм пул берилди. Дилфуза Йўлдошевага эса уйини таъмирлаш учун ёрдам кўрсатилди. Булардан ташқари маҳалла аҳилларидан кимга ғишт, кимга қум ва шунга ўхшаш қурилиш жиҳозлари топишга кўмаклашиб борилнпти.

— Ҳозирги қийин шароитда хонадонга бир қоп ун берсангиз ҳам катта мадад бўлади, — дейди маҳалла комитетининг раиси Ниғматилла ака Зоҳидов биз билан суҳбатда. — Биз моддий жиҳатдан қийналган оилаларни қўллаб-қувватлашга доимо эътиборни қаратяпмиз. Шу ўринда 520 дан ортиқ оила истиқомат қилаётган маҳалламизда ҳали қилинадиган ишлар кўплигини айтиб ўтмоқчиман. Бизда на чойхона, на сабзавот ва озиқ-овқат дўконлари бор. Шунингдек, маҳаллада болалар боғчаси, спорт майдончалари қурилмаган. Канализация қувурлари мутлақо йўқ. Аҳоли ичимлик суви билан энди 20 фоиз таъминланди, холос. Ўйлайманки, «Маҳалла» хайрия жамғармаси бизнинг жамоамизга ўхшаш ижтимоий жиҳатдан қийналаётган маҳаллаларга яқиндан ёрдам кўрсатади. Ўз навбатида фуқароларимиз ҳам қараб туришмайди. Маҳаллада кичик корхоналар барпо этиш режасини белгилаб қўйганимизни айтиб ўтмоқчиман. Улардан тушган маблағ асосан ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган кишиларга сарфланади.

Шавкат САЪДИЕВ.

** Таклифлар, мулоҳазалар*

КЕНГАШЛАР ҲАЛ ҚИЛСИН

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ Ислом Каримовнинг республика «Маҳалла» хайрия жамғармасини тузиш ҳақидаги Фармони халқнинг дилидаги орзусини рўёбга чиқарди. Эндиги вазифа ана шу жамғармани бойитиш ва ундан омилкорлик билан фойдаланишдир. Ҳозирги турли ташкилотлар, корхоналар ушбу жамғармага маблағ ўтказишаяпти. Албатта, бу пуллар халқнинг энг ночор табақалари, муҳтож оилаларига сарфланиши табиий. Бироқ маҳалла ҳаётида турли тасодифлар, ёнғин, бахтсиз ҳодисалар учраб туради. Ана шундай вақтларда ҳам бу хайрия жуда қўл келиши мумкин. Менимча, барча маҳалла комитетлари қошида ушбу хайрия жамғармасининг жамоатчилик асосидаги кенгашлари бўлиши лозим. Ана шу кенгаш қайси оилага қандай ёрдам бериш кераклигини жойида аниқлаб, жамғармадан маблағ ажратиш масаласини ҳал этиш зарур. Маҳаллаларда тўй-ҳашам албатта ўтади. Бу маросимлар, сир эмас маҳаллаларда асбоб-анжом, идиш-товоқлардан фойдаланганн учун маълум маблағни тўй эгаси масъул кишига беради. Лекин мана шу даромад қайси мақсадга сарфланиши номаълум бўлиб қолаверади.

«Маҳалла» хайрия жамғармаси махсус кирим қоғозларини маҳаллаларга тарқатиши ва тўйда асбоб-ускуналардан фойдаланувчилар ихтиёрий равишда маълум маблағни жамғарма ҳисобига квитанция асосида ўтказишлари лозим. Шунда хайрия ҳисобидан керакли буюмларни олиш, тўйхоналар учун маблағ ажратиш имконияти ҳам туғилар эди. Лекин кирим пулини зинҳор таъзия ўтказувчидан олиш керак эмас.

Маҳалла жамғармасининг хайъати вақти-вақти билан мажлисларда тушум ва кирим ҳақида ҳисобот бериб туришлари, фойдали бўлар эди.

Мен келгусида «Маҳалла» хайрия жамғармаси халқни қўллаб-қувватловчи жамоат ташкилотига айланишига ишонаман. Яқин келажакда бу жамғарма фақат ночорларга эмас, балки маҳаллаларнинг энг яхши кунларида, тўйларда, турли тадбирларда, ободонлаштиришда ҳам ишлатилади, деб умид қиламан.

Бахтиёр КАРИМОВ.

**Маънавий қадриятларимиз*

ТАГ ЗАМИНИДА — ОДАМИЙЛИК

ЎЗБЕК халқи қадриятлари орасида қўни-қўшни, маҳалла-кўй билан боғлиқлари серқирра, қамрови ниҳоятда кенг, мазмуни теран ва мақсад-вазифалари аниқдир. У инсон, оила, қўни-қўшничилик билан уйғунлашган, оила билан жамият ўртасида кўприк вазифасини ўтайди.

Маҳалла-кўй қадриятлари орасида маҳалла жамғармалари, хайриялари билан боғлиқлари алоҳида ўрин тутади. Булар қадимдан давом этиб келаётган бағоят халқона, таг-заминида одамийлик, саховат, раҳм-шафқат, иймон-эътиқод, ҳурмат-иззат, бир сўз билан айтганда, чуқур инсонийлик ётган удумлардандир. Маҳалла жамғармаси ўтмишда «Маҳалла улуши» деб юритилган. Маҳалладошлар ўз ҳовли жойларида боғ-роғларида етказган ҳосиллари, топган даромадларидан муайян қисмини шу улушга ажратганлар. Ўзига тўқ оилалар ҳам хайр-эҳсон қилишган. Қисқаси, маҳалла-кўйда истиқомат қилувчилар ҳеч бири бундай хайрли ишлардан четда қолмаган. Ўзини четга олган ёки истамаган кишилар қаттиқ танбеҳ остига олинган. Чунки, маҳалла улушлари оила катта-кичикми, бой-ўрта ҳолми барибир, мажбурий-ихтиёрий савобли анъаналардан бўлган.

«Маҳалла улушлари»дан фойдаланиш ҳам ибратли бўлиб, асосан хасталаб, қаровчисиз қолган қариялар, етим-есирлар, бева-бечораларга хайрия сифатида ёрдам берилган.

Афсуслар бўлсинки, асримизнинг бошларигача давом этиб келган ана шу олижаноб анъанамиз «қизил империя» сиёсати туфайли йўққа чиқарилди. Унинг ўрнига қўни-қўшнининг бир-бирини танимаслиги, маҳалла-кўйчилик, маҳалладошликни тан олмаслик, таниса, билса-да бир-бирига беписандлик, иймон-эътиқод, одамийликка хос бўлмаган ақидалар пайдо бўлди ва улар кишиларимиз онгини зарпечакдай чирмаб олди...

Шу боисдан ҳам мендан: «Республикамиз мустақилликни қўлга киритиб, ҳурлик, озодлик томон йўл тутаётган бир пайтда қўлга киритилаётган, эришилаётган ютуқлардан қай бирини бирламчи қилиб қўясиз?» — деб сўраб қолишса, қўни-қўшни, маҳалла-кўй билан боғлиқ ва ота-боболаримиздан суяк суриб келган халқчил қадриятларнинг тикланаётганидир, — деган бўлардим. Ҳа, маҳалла-кўйчилик, қўни-қўшничилик, хусусан, «Маҳалла» жамғармаси, маҳалла мавқеини мустаҳкамлаш, обрўсини кўтариш, йўқолган шаънини тиклаш, умуман, маҳалла-кўй билан боғлиқ қадимий анъаналарнинг тикланаётгани ҳақиқатан ҳам хайрли ишлардан бўлаяпти. Зеро, халқ ибрати билан айтганда маҳалла тинч — эл-юрт тинч, маҳалла бой — эл-юрт бой, маҳалла-кўй тўқ, фаравон — эл-юрт ҳам тўқ, фаровон. Маҳалла-кўй оч, камбағал, нотинч экан, эл-юрт ҳам оч-юпун, камбағал, нотинчдир.

«Маҳалла» хайрия жамғармасини яхши йўлга қўйиш даставвал етмиш йилдан ортиқ вақт ичида йўқотилган, оёқ ости қилинган, камситилган, топталган қадриятларни (улар сон-саноқсиз) тиклаб, ўрнига қўяди. Бу эса ҳар бир хонадон, маҳалла-кўй, қишлоқ-овул, шаҳар-туман, қолаверса, она юртимиз учун сиёсий, иқтисодий, маърифий, руҳий жиҳатдан катта аҳамият касб этади.

Шуни унутмаслик керакки, жамғармаси қанчалик кўп, бой маҳалланинг нуфузи орта бориб, эл, мамлакат олдида обрўси ҳам кўтарилади. Қўлини қаёққа узатса етадиган бўлади. Демак, оила, маҳалла-кўй билан боғлиқ қадриятларни тиклаш, маҳалладошлар аҳиллиги, биродарлиги, елкадошлигини яхши йўлга қўйиш, эл-юрт олдидаги ижтимоий, маданий-маърифий, руҳий камолатга эришиши учун «Маҳалла» хайрия жамғармасини бойитиб бориш зарур. Маҳалла ўз иқтисодий негизини вужудга келтириб, уни кунбакун тўлдириб бориб, қаддини тиклаб, обрўсини таъминлаб олса, бундай жамоада оч-юпун кишилар, қашшоқ оилалар бўлмайди.

Яна бир масала. «Маҳалла» хайрия жамғармасини яхши йўлга қўйиб олинса маҳалла-кўйда бўладиган тадбирлар, яъни ободончилик, таъмирлаш билан боғлиқ ишлар, турли хил маросимлар ҳам кўнгилдагидек ўтиши турган гап. Чунки, бундай ҳолларда маҳалла ҳукумат ёҳуд кимлардандир марҳамат кутиб ўтирмайди.

Масаланинг яна бир нозик томони бор. Жамғарма маҳалла-кўйни талаб-эҳтиёжлари, орзу-истакларидан келиб чиқиб, истаган қурилиш-масжид, чойхона, маърифий хона, ҳаммом, сартарошхона, тўйхона ва бошқаларни ўз маблағидан бошлаб юборишга, шунингдек, қийинчиликларни бартараф этишда кўмаклашиши лозим.

Жамғарма ҳақида сўз борар экан, муҳим нарсани эсдан чиқармаслик керак. Бу — маҳалланинг маблағидан мустақил фойдалана олиши демакдир.

Ҳар қандай маҳалла-кўйнинг қиёфасини белгилайдиган, обрўсига-обрў, нуфузига нуфуз қўшадиган, эл-юрт олдидаги ўрнини англатадиган «Маҳалла» жамғармасининг эртаси бугунгидан кўра мазмунлироқ эканлигини эътироф этишимиз керак.

Малик МУРОДОВ,
профессор.

** Сўз—жамғарма аъзосига*

Бурчимизни оқлаймиз

ЯҚИНДА Чимкент вилоятининг бир гуруҳ маҳалла фаоллари районимизга ташриф буюришди. Уларни биздаги маҳаллалар ҳаёти билан яқиндан таништирдик. Ўзаро фикр алмашаётган чоғимизда бир масала яққол ўртага ташланиб қолди. Бу ҳам бўлса ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида маҳаллалардаги ишларни жонлантириш билан бирга уларни моддий ва иқтисодий жиҳатдан таъминлашни йўлга қўйиш эди. Худди шу кезларда Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримовнинг «Маҳалла» хайрия жамғармаси тузиш ҳақида Фармони қабул қилингани айни муддао бўлди. Бу ҳаётбахш ҳужжатни районимиз аҳли, айниқса маҳаллаларда истиқомат қилаётган фуқаролар яқдиллик билан қарши олдилар.

Шуни алоҳида таъкидлаш зарурки, республикамизда бундай жамғарманинг ташкил этилиши ўзига хос маъно касб этади. Агар уни етарли маблағ билан таъминлай олсак бу бир кичик давлат деган гап. Районимиздаги корхоналар, ташкилотлар, умуман меҳнат жамоаларида бу вазифага алоҳида эътиборни қаратишмоқда.

Халқимизда «Пули борнинг ақли бор» деган ажойиб нақл бор. Президентимизга раҳмат, жамғарма тузиб ақлимизни чарҳлаб берди. Келгусида маҳаллалар ўз ҳудудларидаги барча нарсага ҳукмрон бўлишлари учун барча шарт-шароитларни яратиб беришимиз керак деб ҳисоблайман. Шу ўринда бир фикрни айтиб ўтиш жоиз. Жамғарма албатта ўзининг самараларини беради. Бунинг учун Фармоннинг ижросини кузатмасак кутилган натижага эришиб бўлмайди.

Биз районимизда маҳаллаларни шакллантириш, бу масканлардаги ҳамжиҳатликни янада барқарорлаштириш, маънавий қадриятларимизни тиклашга алоҳида эътиборни қаратяпмиз. Биринчи навбатда ҳозирги мураккаб шароитга маҳаллалар аҳлининг муносабатини тўғри йўналтириш муҳимдир. Шуни ҳисобга олиб, ҳокимият раҳбарлари тез-тез маҳаллаларга бориб, бу жойлардаги аҳвол билан яқиндан танишмоқдалар. Зарур бўлса ёрдам беришяпти.

Маҳаллаларга яқиндан ёрдам бериш учун райондаги мавжуд корхоналар уларга бириктириб қўйилмоқда. Бу эса шу жойларда яшовчи нафақахўрлар, кам таъминланган оилалар, ногиронлар ва бошқа ёрдамга муҳтож кишиларни ижтимоий ҳимоя қилишда, катта аҳамият касб этяпти.

Ўйлайманки, «Маҳалла» хайрия жамғармаси аъзолари, шу жумладан мен ҳам ўз олдимизга қўйган мақсад ва вазифаларни тўла-тўкис бажарилишини таъминлаш борасида бор куч-ғайратимизни аямаймиз. Жамғарма фақат эзгулик ва яхшиликка хизмат қилади, деб умид қиламан.

Рустам АКБАРОВ,
Тошкент вилоятидаги Тошкент районининг ҳокими, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати.

** Булар ҳақида ёзилмас эди*

ҚОДИР ТАБИБНИНГ ҚИЗИ

ҲОВЛИГА бола кўтариб кирган аёлни кўриб, сўрида кўрпа қавиб ўтирган Шарофат опа ишини тўхтатди-да, ўрнидан туриб унга пешвоз чиқди. Қўлидан болани олиб:

— Нима бўлди, той бола ҳам йиғлайдими, — деб овута бошлади.

Аёл бироз нафасини ростлаб олгандан сўнг дардини айта кетди:

— Ўғлим Анваржон йиқилиб қўли синганди. Ўтган куни касалхонага олиб борсам гипс қилиб қўйишди. Шундан бери инжиқлик қилиб ҳеч қўймаяпти. Йиғлайвериб юрак-бағримни эзворди. Ойим «Оқ уй»да яшовчи Шарофат опага олиб бориб кўрчи, қўли енгил дейишади, зора фойдаси тегса, дегандилар. Сўраб-суриштириб, кўриб турибсиз уйингизни топиб келяпман.

Шарофат опа болани синчиклаб кўздан кечиргач, унинг қўли синмаганлиги, балки, «чиқиб» кетганлигини айтди. Онасининг розилиги билан гипсни очди. Боланинг қўли қизариб, шишиб кетганди. Шарофат опа этни секин силаб-сийпалаб «чиққан» жойини топди.

— Айтдимку синмаган деб, ҳозир солиб қўяман.

Кўрмагандай бўлиб кетади, — у шундай деб муолажа қилишга тушди. Бола қўрқиб, баттар йиғлай бошлади. Опа унинг қўлини енгил силтаб тортганди бақириб юборди. Кейин тинчланди.

— Ана, бўлди. Попук ейсанми? — сўради у нимчасининг чўнтагидан конфет оларкан, — ўғил бола йиғласа уят бўлади-а, ма мана бу попукни ол, фақат бу қўлинг билан, қани кўтарчи.

Бола аввалига қўрқди, қўлида оғриқ бўлмагандан кейин чўзилиб конфетни олди. Ўғлининг қўли бунчалик тез тузалишини кутмаган аёл қайта-қайта раҳмат айтиб, ўғлини қўлидан етаклаб дарвозадан чиқиб кетди. Шарофат опа эса кўрсатган ёрдамидан мамнун бўлиб, чала қолган ишини қўлига олди.

Шарофат опани маҳаллада ҳамма билади, ҳурмат қилади. Чунки табиатан мулойим, ширин сўз бу онахон қийин пайтларда кўпчиликнинг жонига оро кираяпти. Маълумки, илгари ҳар бир қишлоқ, турар жойнинг ўз табиби бўлган. Шарофат опа ҳам, ана шундай инсонлардан. У Ҳамза районидаги «Оқ уй» маҳалласининг Оқ дарё кўчасида истиқомат қилади. У беморларни гиёҳлар ёрдамида эмас, ота-боболаримизнинг қадимги усуллари билан даволайди. У кишининг олдига шифо истаб келувчилар тобора кўпаймоқда. Улар орасида қўли-оёғи «чиққан»лар, боши, томоғи, бели, оёғи оғриганлар, бирор нарсадан қаттиқ қўрққанлар бор.

— Мен табиб эмасман, — деди Шарофат опа биз билан суҳбатда, — фақат қийналаётган одам ёрдамга муҳтож бўлиб келганда қараб турмайман. Отамдан ўрганганларим фойда беряпти.

Дарвоқе, Шарофат опанинг отаси Қодир бобо уста табиб ўтган. Айтишларича, у ҳатто майдаланиб кетган суякларни бирлаштира олган. У кишини ҳали-ҳали кўпчилик эслайди. Шундан бўлса керак, отасининг муолажаларини кўриб юрган Шарофат опа уни амалда қўллайди.

— Муолажаларим табобатга боғланган, — деди у суҳбатни давом эттириб. — Агар бола нимжон бўлиб, юролмаса оёғига қўй ёғини суртиб, иссиқ пахта билан уқалайман. Бир ҳафта такрорлаганда... Кўриб турибсизки, бола дармонга кирди. Бир ойлик муттасил муолажадан кейин эса юриб кетади.

Шарофат опа кўп йиллар Ҳамза район нон комбинатида, кейинчалик ободонлаштириш бошқармасида меҳнат қилди. Айни пайтда эса кексалик гаштини сураяпти. Неваралари Фозил, Чарос, Гулмира, Гулнозаларнинг тарбияси билан машғул. Келинлари Зулхуморхон билан Мавлудахонларга рўзғор ишларида бош-қош. Нажот сўраб келганларга эса баҳоли-қудрат ўз ёрдамини аямайдилар.

Назира ҚУРБОН қизи.

** Билиб қўйган яхши*

ЕР ЮЗИ АҲОЛИСИ

ДЕМОГРАФИК текширишларнинг охирги маълумотларига кўра, ер курраси аҳолисининг тезкорлик билан ўсиб бориши келгуси асрнинг ўрталарига қадар давом этади.

Вашингтонда жойлашган ер аҳолиси муаммоларини ўрганувчи миллий мустақил комитет яқинда ўтказган демографик текшириш ишларини якунлади ва қуйидаги маълумотларни эълон қилди. Ер аҳолисининг тез ва тартибсиз равишда ўсиб бориши келгуси 100 йилликнинг ўртасига қадар давом этади. Бунинг сабабини америкалик олимлар дунёнинг аҳолиси кўп бўлган Ҳиндистон ва Хитой мамлакатларида оилани режалаш дастурларида анча камчилик борлигида кўришган. Тадқиқотчиларнинг фикрича, аҳоли муаммоси Ҳиндистонда анча кескинлашган. Унинг аҳолиси бугунги кунда 882 миллион кишидан иборат бўлиб, йилига уларнинг сони 2000 дан 1 фоиз ўсиб бормоқда. Эҳтимол 2035 йилга бориб Ҳиндистон аҳолисининг сони Хитой аҳолисига нисбатан кўпаяр. Хитой аҳолиси эса ҳозир 1 миллиард 165 миллион кишидан иборат бўлиб, келажакда 1,5 миллиардга етиб боради.

Мазкур комитет олимларининг билдиришича, бу икки мамлакатда аҳоли сонининг нисбатан кўплиги Осиёда экологик ва ижтимоий муаммоларнинг кескинлашишига олиб келмоқда. Осиёнинг катта ўлкаларида кундан кунга бориб ернинг аҳволи анча сийраклашмоқда. Бундан ташқари сув муаммолари ҳам кучайиб бормоқда. АҚШ олимлари ўз маълумотларида Жанубий Корея, Таиланд, Индонезия мамлакатларида оилани режалаш яхши йўлга қўйилгани натижасида мазкур мамлакатларда аҳолининг ўсиб кўпайиши анча пасайган.

Мазкур комитет Ҳиндистон аҳолисининг ҳолатига катта аҳамият берган. Уларнинг маълумотига кўра дунёдаги саводсиз аҳолининг ярми Ҳиндистонда яшайди. Аҳолининг учдан бир қисми эса очликда яшайди. Келажакда иқтисодий ривожланган мамлакатлар Ҳиндистон ва Хитой мамлакатларига ёрдам беришмаса, у ердаги аҳвол мушкулланиши ҳеч гап эмас. Олимлар Вашингтон ҳукуматининг келажакда Хитой ва Ҳиндистон мамлакатларига оилани режалаш дастурларида кўмак берилишини талаб қилмоқдалар. Аммо АҚШ ҳукумати мазкур мамлакатларда мажбурий равишда аборт ўтказилаётгани учун Хитой ва Ҳиндистонга оила режалаш дастурларига ёрдам беришни тўхтатган. 1985 йили АҚШ БМТнинг аҳоли жамғармасига аъзолик маблағини тўлашни кечиктирган. Маълумки, АҚШ мазкур жамғарманинг 20 фоиз бюджетини шу кунгача таъминлаб келган.

(«Садо», «ОЗОДЛИК» радиостанцияси материаллари асосида).

** Ҳамшаҳарлар, Сизлар учун*

Малакали мутахассислар ёрдамида

«Инвариант» Совет-Америка қўшма корхонасининг бадиий салони ҳамшаҳарларимиз ва пойтахт меҳмонлари орасида юксак эътибор қозонди. Бу ерда бадиийлиги юқори даражада бўлган ёдгорлик совғалари ўрин олган. Улар орасида сополдан ишланган буюмлар, заргарлик безаклари, ёғоч ўймакорлиги, шарқ миниатюраси ҳамда Ўзбекистон мусаввирларининг асарларини учратиш мумкин. Уларни танлашда мижозларга юқори малакали мутахассислар ёрдам беришади. Бадиий салон Олмазор кўчаси 15-уй, 2-хонадонда жойлашган. «Халқлар дўстлиги» метро бекати яқинида.

СУРАТДА: салонга келувчиларга эксперт Анна Кричагина хизмат кўрсатмоқда.

Рустам Шагаев (ЎзА) сурати.

** Ҳаёт сабоқлари*

ЮРАКДА ПОК ҲИСЛАР ЯШАСИН

ЮРАГИДА, аниқроғи кўнглида у ёки бу нарсаларни сақлаб, шу туфайли кек қилиб юриш оқилликдан бегона. Кўнгилда туғилган гина-кудурат, ақл-фаросат «шабада»лари билан тарқатилмаса, газак олиши шубҳасиз. Аксарияти кек сақловчи кишилар майда одамлардир. Улардаги кек сақлаш бахиллик туфайли «барака» топади. Ичиқоралик, бировларнинг муваффақиятини кўролмаслик, ҳасадгўйлик эса кек сақлашликка куч-қувват «бахшида» этади. Тор доирада ўйловчи кекчиларнинг фикри-зикри «бузуқчилик»да, тузатиш уларнинг хаёлига ҳам келмайди. Кекчиларнинг яна бир хунук томони борки, улардаги кичкинагина кек, ваҳимали пичинглар билан, қора кўнгил майли билан наҳанглашади. Қўйиб берсанг оламни ютадиган аждаҳога айланади. Энди, ҳеч нимани ўйламасдан ана шу кекнинг важоҳатли «тўфони» гирдобида гирди-капалак бўлади. Кекчининг кўнгил майли ҳам, унинг ўй-фикри ҳам «кек»нинг измида, унинг қарамоғидадир.

«Кекчи одам, — деб ёзганди Н. В. Шелгунов, — кекнинг ўзи сингари доимо бемулоҳаза иш қилади. Бу эгизак хусусиятдир. Уларнинг бирини ажратсанг, иккинчиси шол бўлади». Мулоҳазасиз, ўйлаб ўтирмай, бошини қотирмай, яъни у ёки бу ишнинг моҳиятига эътибор бермасдан қилишнинг ўзи хосиятсиздир. Бунинг устига кекдан кек туғилиб, яна унга бадхоҳлик қўшилса тўла жафодир. Чунки кекчилик кекни тўлдиради. Кек сақловчиларда кек «бодроқдек» очилади, «кучига куч» қўшилиб, «бақувватлашади». Кекнинг кекчида сақланиши учун унинг соҳибидаги иллатлар тағин ҳам қўл келади. Туҳмат-у, бўҳтонлар яйрайди. Кекчидаги ўч олишликни зимдан тайёрлайди. Бунинг учун турли йўллар қидиради, ишончли воситалар ахтаради. Фурсати келиб қолса, бундан «унумли» фойдаланиб «ўчини олади». Агар бирор киши қилиб қўйган айби ёки хатоси учун жазоланса бу ярим жафо. Аммо кекчиларнинг игнанинг учидек хато қилиб, филдай «қайтими»ни олса ҳам кўнгли тинчимайди. Аммо кичкина хато кекчининг чиркин кўнглида ҳам «бўйига», ҳам «энига» ўсади. Рақибини ер билан яксон қилиб, чил-парчин этса ҳам кўнгли тўлмайди. Чунки кекчининг наздида ўша кичик хато дунёдек кўринаверади. Ўзининг ўчини олиб, бир бечоранинг арзимас хатоси учун юз кўйга солишини баҳолай олмайди.

Кек сақламаслик гина-кудуратдан ҳоли бўлиш ҳам ақллиликдан нишонадир. Ҳа, кек сақлашнинг олдини олиш мумкин, унинг чиркин иллатларини инсоният ақлзаковати ювишга қодир. Мулоҳазали иш юритилса, инсониятнинг четда қолиб келаётган жуда кўп имкониятларидан фойдаланилса кони фойда. Чунки инсониятнинг қобилияти туфайли, унинг кучқудрати сабабли кек ва кекчиликнинг ҳолини «танг» қилиш мумкин. Демак, инсоният кекчиликка зарба беришга қодир. Унинг жирканч оқибатларга олиб келиши мумкин бўлган кўнгилсизликлар олдини олса бўлади. Ушбу касофатнинг олдини олса, унинг ёқимсиз «ҳид»ларидан инсоният ҳоли бўлса янаям яхши, бундан кўнгил яйрайди, кишиларнинг баҳри-дили қулф уриб, яшашга иштиёқни уйғотади. Умуман, кек ва кекчиликдан ҳоли бўлиш кўп савобли ишдир. «Кечирган унар» деганларидек, кек сақламоқдан, масаланинг данғалига ҳал қилишнинг ниҳояси фақат яхшиликдир. Бундан ташқари кек сақламайдиган кишилар софдил бўладилар. Кечиримлилик ҳам уларда етарли, одиллик, адолат ҳам уларда бекаму кўст. Бағрикенглик ҳам ўзига яраша. Уларнинг сермулоҳазакорлилигига ҳам таҳсинлар айтсанг бўлади.

Хуллас, инсон ўзлигини йўқотмасдан, ақл-фаросатни ишлатиб кек сақлаш каби қусурлардан асралмоғининг натижаси омонлик, келажаги нурлидир. Бундай хулосага келишимиздан сабаб инсониятда ақл машъали, тафаккур гулшани каби неъматлар борки, улар ушбу иллатлардан ҳамиша сақлашга қодир.

Мусоқул УСМОНОВ,
Тошкент молия институти тарих кафедрасининг мудири, тарих фанлари номзоди.

ЖАҲОНГА МУСИҚАЛИ САЁҲАТ

ТОШКЕНТ давлат консерваториясидаги опера студиясининг амалга ошираётган хайрли ишлари мусиқа шинавандаларини хушнуд қилмоқда. Унинг фаоллиги билан мусиқа лекторийсининг очилиши ҳам қувончли воқеалардан бири бўлди.

Мусиқа санъатининг ёш мухлислари билан яқиндан иш олиб бориш ва уларнинг нафосатга йўғрилган маънавий оламини бойитиш йўлида лекторий талайгина тадбирларни амалга оширади. Ҳар бир машғулот «Дунё мамлакатлари бўйлаб мусиқали саёҳат» деган умумий номда ўтказилади. Машғулотларни концерт-лекция кўринишида уюштириш учун лекторий концерт ташкилотлари билан яқин ҳамкорлик боғлайди.

Яқинда бўлиб ўтган дастлабки машғулот тингловчиларда яхши таассурот қолдирди. Ўша куни Ғарбий Европа ва Ўзбекистон композиторларининг энг яхши асарларидан ижро этилди.

Сурайё ОМОНОВА.

** Овчи ён дафтаридан*

ЖАРОҲАТЛАНГАН АЙИҚ

ТУРКИСТОН тизма тоғининг денгиз сатҳидан 2500—2800 метрларча баландликдаги чўққиларининг биридамиз. Қатлам тошнинг жанубий томони Тожикистонга, шимолий қисми Ўзбекистонга қарайди. Бу тизма тоғнинг нақ бели карта бўйича икки республика орасидаги чегара — қўшни девор ҳисобланади.

Кўзимиз дурбинда. Мана уч кундирки, айиқ қидираяпмиз. Агар дурбинимиз бўлмаганда кўз олдимиздаги тоғларнинг арчали ёнбағирларини, шаршара сойларини пиёда кезиб чиқиш учун кўп вақт ва куч керак бўларди, албатта. Дурбин билан-чи? Бир зумда атрофни «айланиб» чиқасиз. Арча оралаб тоққа кўтарилаётган айиқ, бўри, тўнғизлар тўдасини ёки қоялар панасида дам олаётган такаларни дурбинсиз кўриш қийин.

Дурбин атрофдаги гўзаллик — қоя устида сайраётган каклик, арчанинг тошдек данагини чақаётган болта тумшуқли қуш, шилдираб оқаётган чашма булоқлар, куздагина гуллаш навбати келган бойчечак ва сариқ бош гулларни худди кафтингизга жойлашгандай намоён қилади. Дурбинни ўша томонга бурдик. Бир чақиримларча пастда, селда ўпирилган катта арча ёнбошида барглари тўкилган наъматак бор эди. Тикка туриб олиб, шу наъматакнинг қип-қизил меваларини оғзига панжаси билан сидираётган айиқни кўриб қолдик. Айиқнинг оч қўнғир «чопони» қуёшда ялтирарди. Айиқ бирон нарсадан шубҳалангандай, витаминхўрликни тўхтатиб, ҳавони узоқ искаб қолди. «Искаш анализи» бирон шубҳали ҳид борлигини кўрсатдими, ё ўзининг ухлаш пайти келганлигиданми, ҳарқалай айиқ аста-секин биз томон кўтарила бошлади. Қалин ёввойи пиёз билан қопланган чашмага келиб, айиқ яна ўзи келган томонга узоқ қараб турди ва шошилмай сув ича бошлади. Кейин булоқ устида шохи синган учқат, унинг ёнида тилла баргли сершох қораққанд дарахтининг олдига келиб тўхтади.

Иккала дарахт орасида чуқурча қорайиб турибди — бу айиқнинг ўзги «уйи» экан. «Уйи»га кириб, бир-икки айлангач, ётиб олди. Одамзод ҳам ётиши билан дарров ухлай олмагандай, айиқ ҳам анча вақтгача тинчимади. Гоҳ бошини кўтариб, бирон нарсадан хавфсирагандай ҳавони синчиклаб искаб кўрар, ё жойидан туриб яна ётарди. Охири итга ўхшаб олдинги оёғини тумшуғига қўйганича қимирламай қолди. Қаттиқ уйқуга киргунича кутдик. Кейин уйғотамиз. Айиқ ётоғига «чегара»ни паналаб бузиб ўтиб, пиёзли қўтонга тушдик. Чўпонларнинг тош ўчоғида қор эритиб, чой қайнатдик. Дастурхонимизда — яхна каклик гўшти билан ҳозиргина узилган барра тоғ пиёзи ва чўғда қиздирилган тандир нони!

— Қани, полвон дўстим, яхшилаб каклик гўштини мурч-у туз сепиб пиёз билан еб олинг-чи! Айиқ билан курашгудек бўлсак, кучдан кўпроқ керак бўлади, — деб мириқиб чой ичиб, айиқ ови ҳақида гаплашиб ўтирдик. Овимиз ўнгидан келсин, десак, энг аввало оёқ учи билан юриб яқинлашамиз — айиқнинг уйқуси сергак бўлади. Бунинг учун биринчидан, ов анжомларимиз юрганимизда товуш чиқармаслиги керак. Иккинчидан, ов пичоғимиз қинидан чиқарилиб, ишлатишга тайёр бўлиши керак. Мабодо, ўқимиздан йиқилмаса, пичоқни ишга солишга тўғри келади. Бунинг энг қулай усули қуйидагича: чап қўлингизга телпагингизни олиб (айиқнинг тишидан сақланиш учун) сизни еб қўйгудек оғзини катта очиб келаётган айиқнинг оғзига қўлингизни то кекирдагигача тиқасиз-да, ўнг қўлингиздаги ўткир ов пичоғингизни юрагига санчасиз. Шу билан вассалом, айиқнинг териси сизники. Бу усулни ҳалигача ишлатиб кўрганим йўқ, аммо бошқирд халқининг қаҳрамони Салават Юлаев шунақасига ов қилар экан.

— Энди турайлик. Айиғимиз «туш» кўраётгандир! — дедим мен. Яна «чегара»ни бузиб, айиқ томонга ўтдик. Айиқ кўриниб турган «ётоқхона»си устидаги қораққанд дарахтини мўлжалга олиб, пастга туша бошлайди. Шу пайт қаёқдандир булутлар пайдо бўлди-ю, бутун арчазорни қуюқ туман қоплади, 20 қадам наридаги арчалар аранг кўринарди.

— Ана, ана! — қўлимни туртиб шивирлади шеригим.

Рўпарамиздаги арча тагида бир айиқ бошини кўтариб, бизга қараб тургандай эди.

— Оббо, бир сойда иккитаси яшамас эди-ку! — Яхшилаб мўлжалга олиб, тепкини босдим. Бу қурғур кесилган арчанинг кундаси экан — ўқ теккан жойидан тараша ажралиб тушди. Қўшотаримни қайта ўқлашга улгурганимча ҳам йўқ эди — бирдан бутун сойни ларзага солган бўкирикдан сочимиз тикка бўлди.

Шу оннинг ўзида туман орасидан биз томон югураётган айиқнинг гавдаси кўринди. Қўшотарни ўқлаётганимни кўрган дўстим мени кутмай, ўзи кетма-кет узган ўқдан айиқ йиқилди-ю, яна дарров ўзини ўнглаб, туман орасида ғойиб бўлди. Йиқилган жойига бордик. Икки томчи қон... Қизиқ, қаерига тегди экан?

— Энди ҳушёр бўлишимиз керак. Жароҳатланган айиқдан хавфли ҳайвон йўқ. Бирор арча панасида пойлаб туриши мумкин.

— Сиз бу томон билан югуриб, олдини кесиб чиқинг, мен изини олиб борай — деб у ёқ бу ёққа аланглаб, айиқ ғойиб бўлган томонга юра бошладим. Тўп-тўп бўлиб ўсадиган тўнғиз тиканнинг уруғларида яна қон томчилари. Шунда шамол бўлмаса ҳам бир арчанинг шохи қимирлагандай бўлди. Шу заҳотиёқ ўша ердан айиқ ўқдай отилиб чиқди-да, тикка турганича бўкириб, мен томон кела бошлади. Кўзлари орасини нишонга олаётганимда унинг қозиқ тишлари, ваҳшиёна ёнаётган унинг қора кўзларини кўриб, аъзойи-баданимдан совуқ тер чиқиб кетди. Картечь ва «тўнғиз» ўқимнинг гумбурлаганиданми, ё аниқ текканиданми, айиқ жойида мендан кўзини узмай туриб қолди. Қалтираган қўлларим билан қуролимга бир ўқ солишга улгурганимда, яна ўзига келган рақибим менга ташланди. Бу сафар қўшотаримни кўкрагимга тираб отганимни биламан, холос. Айиқ йиқилди, мен эса тошга ўтириб қолибман. Эшакларни олиб келиб, ўлжамизни ортиб, чодиримизга қайтгунимизча қоронғи ҳам тушди.

Тоғнинг ажиб тунги сукунатиданми, ё айиқ овидан ҳаяжонланганимизданми, гулхан чўғларини милтиллатиб ёнишини кузатиб, алламаҳалгача ухлай олмадик.

Ғофур ЖЎРАЕВ.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗ ИЖОДИЙ ИМКОНИЯТЛАРИНГИЗНИ ОЧИШ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

билан шартнома тузиб ишга жойлашиш ниятида бўлсангиз

МИЛЛИЙ БАНКнинг

энг яхши фирма белгисини ишлаб чиқишга бағишланган танловда қатнашинг.

Танлов ғолиби банкнинг фирма рамзлари ва бошқа реклама маҳсулотларини тайёрлаш ишларига жалб этилади. Танловнинг барча шартлари билан тўлиқ танишмоқчи бўлсангиз 33-14-08, 33-65-58 телефонларига қўнғироқ қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

Сизни қуйидаги бўш ўринларни тўлдириш мақсадида ўтказиладиган танловда қатнашиш учун таклиф этади:

- Протокол бўлимининг бошлиғи.
- Банк маркетинги бўйича мутахассис.
- Таржимон (инглиз ва Европа тилларидан бирини билиши шарт).

МИЛЛИЙ БАНК СИЗГА ҲАҚИҚИЙ КАСБ УСТАЛАРИ УЧУН ЮҚОРИ ҲАҚ ТЎЛАНАДИГАН ИШНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ ИМКОНИЯТИНГИЗНИ ҚЎЛДАН ЧИҚАРМАНГ!

Биз Сизларни қуйидаги манзилда кутамиз: Охунбобоев кўчаси, 23-уй. Мулоқот учун телефонлар: 33-14-08, 33-65-58.

Тошкенбой Эгамбердиев номли

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ЦИРКИ

(Хадра майдони)

БОЛАЛАР СИЗЛАР УЧУН

мактаб ўқувчиларининг қишки таътил кунларида 25 декабрдан 1993 йил 10 январгача

«ЦИРКДА АРЧА»

ҚОРБОБО ВА ҚОРҚИЗ ТАКЛИФ ЭТАДИ

Ўғил ва қиз болалар!!!

Катта цирк томошалари, ғаройиб саргузаштлар, масхарабозлар ва артистлар Сизларга мунтазир!

ТОМОШАЛАР: 25 декабрь соат 12, 14, 16.00 да;

26 декабрь соат 10, 12, 14, 16.00 да;

27 декабрь соат 10, 12, 14, 16.00 да;

28 ва 29 декабрь соат 12, 14, 16.00 да;

30 декабрь соат 16.00 да;

1 январь соат 10 ва 16.00 да;

1993 йил 2—8 январь кунлари соат 16.00 да;

1993 йил 9 ва 10 январда соат 10, 12, 14, 16.00 да бошланади.

Касса соат 10 дан 18.00 гача ишлайди.

Оммавий талабномалар қабул қилинмоқда. Қишлоқ аҳолисининг талабномалари бўйича навбатдан ташқари хизмат кўрсатилади.

Олдиндан билет сотиш йўлга қўйилган.

Чипталар нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан сотилади.

Цирк фойесида шошилинч сураткашлик устахонаси ишлаб турибди.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-29-04.

«Ўзбекнефтегазстрой»нинг

5-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИ ҚУЙИДАГИ ҚУРИЛИШ ТЕХНИКАСИНИ ЖОРИЙ ВА АСОСИЙ ТАЪМИРЛАШДАН ЎТКАЗАДИ:

— ДТ-75, Т-100, Т-130, Т-4, «Беларусь» тракторлари, бульдозерлар ва уларнинг негизидаги қувур ётқизувчилар;

— ЭО-2621, ЭО-3322, ЭО-4124 типидаги экскаваторлар;

— ДЭС-30, ДЭС-60 кўчма электр станциялари;

— АДД-305 пайвандлаш агрегатлари.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги кўчаси, 47-уй.

ТЕЛЕФОН: 76-86-55.

ООО «ИННОМОДА» ФИРМАСИ

малакали моторчи-тикувчиларни

ДОИМИЙ ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Меҳнат ҳақи — ишбай-мукофотли. Ҳафтада икки кун дам олинади. Ходимлар Ўзбекистон Республикасининг қонунларида кўзда тутилган барча имтиёзлардан фойдаланадилар.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: **Академиклар шаҳарчаси, «ВНИИпромгаз» САФ институти, Фанлар академиясининг гаражи ёнида.**

Маълумотлар олиш учун телефонлар: **62-57-23, 62-23-62,** соат 8 дан 17.00 гача.

«Тошкент оқшоми» газетасига доимий ишлаш учун малакали журналистлар керак. Шу хусусда таҳририятга — Ленинград кўчаси, 32-уй, 2-қаватдаги 226 ва 228-хоналарга келишингиз ёки 33-29-33, 33-57-02 рақамли телефонлар орқали мурожаат қилишингиз мумкин.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

— 21/XI да соат 14.00 да, 22/XI да соат 12, 15.00 да, 28/XI да соат 14.00 да, 29/XI да соат 12, 15.00 да, 5/XII да соат 14.00 да, 6 декабрда соат 12, 15.00 да икки бўлимдан иборат

КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ.

Тошкент оқшоми

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаатчилик концернининг босмахонаси.

Нашр кўрсаткичи 64690 • Босмага бериш вақти 11.30 • Босмага берилди 11.30. • Буюртма Г—650 • 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10